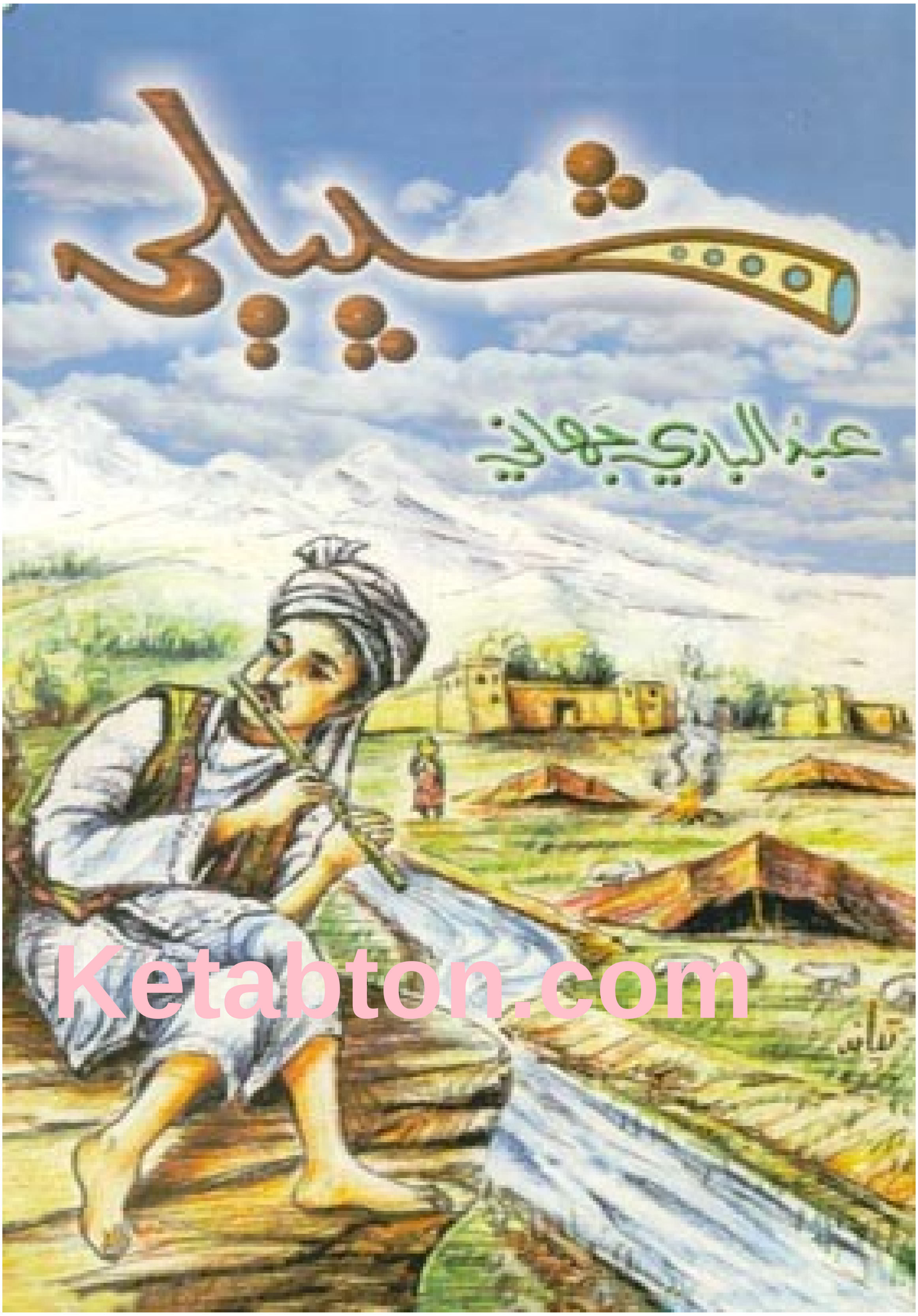

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني خو دا ځل له "شپېلۍ" سره

"که د غلیم په وینو سره توره مي رانه وړله
موري د وړور په وینو سره لاسونه نه لرمه
که د ناموس د غلیم خویندي مي سرتوري نه کړې
پر غلیمانو مي د خویندو ستر نه پلورمه
که خپل مورچل مي په سرو وینو لمبولی نه دی
ستا د پلو د ښمنانو سنګر نه ساتمه"

ښاغلی شاعر عبدالباري جهاني د پښتو د نوي شاعرانه دوران، په هغو نومیالیو شاعرانو کې راځي چې پر خپلو شعرونو یې دغه شاعرانه بهیر ښکلی کړی، رنګین کړی او ځلولی دی. له دغې شعري ټولګې څخه وړاندي چې دا دی د "شپېلۍ" په نوم ستاسو په لاس کې ده د شاعر درې نورې ټولګې هم خپرې شوې دي: "ورکه مېنه"، پایکوب" او "د سباوون په تمه" او هغه ټکي چې ښاغلی جهاني یې زما په نظر، زموږ په معاصره شاعرۍ کې زیات ځلولی او د ده د شعر هنګامې یې هري خوا ته خپرې کړې دي، په دې ډول شمېرلی شو:

1 _ د جهاني په شاعرۍ کې، د افغانستان د مقاومت د شاعرۍ ډېرې سترې او لومړنۍ بېلګې خوندي دي. جهاني هغه شاعر دی چې پر افغانستان د کمونېزم او سور یرغل په وړاندې د مقاومت د پیلامې هنګامې یې تودې کړې، دغه بېلګه یې له غمیزې مخکې زمزمه کړه خو لکه وروستیو حالاتو ته چې یې ویلې وي، داسې یې د مقاومت سندرېزه ډالۍ ترې جوړه کړه او د "ناشناس" خواږه غږ نور ښایست هم ورکړ:

دا د مستو پسرلی دی، دا د اور سبزه کوبي ده
هره پانه خماري ده، هر ګلاب مو شرابي سو
را ایستلې توره راغی، د ساقي د وینو تږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ مستي چي يې ليدله شيخ پخپله خماري سو
د ګناه په څُم کي رنګ سول د زاهد د پګړۍ ولونه
پر هڅه وکو يې لړزه ده، ټينګ ايمان يې شيطاني سو
صف ته راغی د رندانو، د اغيارو له ټوليه
موږ يې زهرو ته بللو، خپل سوما يې زقومي سو
په موج خېزه هيبت راغلې د فلک سېلابي کرږي
زموږ ببرۍ يې ډوبوله خپل توپان يې توپاني سو
د خزان له هر سرکوبه، سل پايکوبه پورته کيږي
هره ترخه نسترن دی، هر يو زوز مو ګلابي سو
او روي صدفي څاڅکي، ښخوي د مستۍ تخم
هر نرګس ته يې جام ورکړ، هر يو بوټی يې ياغي سو
ربړدوي د زړو تارونه د ګناه شېرينه تنده
ړنګوي د تقوا غرونه هر کلنګ يې فرهادي سو

د روسي يرغلګرو او د هغو د برېڅو په وړاندي د جهاني د شعرونو هنګامې، د افغانانو د سپېڅلي جهاد او مقاومت د ادبي سنګر په ډېرو ارزښتمنو تاريخي بېلګو کي د حسابولو وړ دي، لکه:

وايه شين آسمانه تاکوم بل چېرته ليدلي دي
داسي ارادې چي توپانونه خپلولای سي
داسي ولسونه چي سېلونه اېلولای سي
داسي کلک سوکونه چي ټانکونه اوبولای سي
دغسي سينې چي فلکي سېلاب راګرځوي
دغسي طغيان چي ياغي سوي سېلابونه خوري
دغسي ناره چي اسرافيل ورڅخه وربېږدي
دغسي قيامت چي دوږخونه خوري اورونه خوري
)ترپايه(

او يا لکه چي په "زما کندهاره" نومي مشهور شعر کي وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
ځونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
بیا دي ترنک توپاني سوی وینم
بیا دي ارغند په مستېدو راغلی
بیا ارغسان دی بیا موجونه وهي
بیا دي هلمند په خروښېدو راغلی
بیا د زړې توري د خرپ یادونه
بیا دي په سترګو کي اورونه وینم
بیا له ایوب سره لښکري راغلې
بیا د رېدیو داستانونه وینم
لکه چي بیا دي څه یرغل نیت دی
لکه چي بیا دي غورېدو ته زړه سو
لکه چي بیا دي څه په زړه کي ګرځي
لکه چي بیا دي خوځېدو ته زړه سو
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
ځونه یاغي سوې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه
ستا د پایلوچو تر پګړیو واری
ستا د تېرو تېغونو جنګ وګرځم
ستا له غرور څخه کاږه تګونه
ستا قهر وګرځم، ستا ننګ وګرځم
بیا د ملالي میوندۍ خرخښه
بیا تورپېکۍ د فرنګ خونه سوځي
بیا د بابا د پاني پت هنګامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا شاه محمود اصفهانونه سوځي
بیا د ګرګین پر کور مرګی مېلمه دی
بیا د میرویس په نامه وغورېدې
بیا د اشرف د انتقام لمبه ده
بیا دي د قهر ویني وخوځېدې
بیا دي لمن له شهیدانو ډکه
بیا د کوچني غازي زانګو زنکوې
بیا دي په وریځو کي سېلونه ګرځي
بیا یې په غېږ کي زلزلې وېښوې
زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
ځونه یاغي یې صدقه دي سمه
د نافرمانو جنګیالو وطنه

د ښاغلي باري جهاني د دغه ډول شعرونو بېلګې بېخي زیاتي دي چي د افغانستان د معاصرو ادبیاتو په څېړنه کي به د مقاومت د لومړنیو ، لوړو او سترو بېلګو په توګه، د مقاومت په ادبي تاریخ کي مطالعه او څېړل کېږي.

2- د ښاغلي عبدالباري جهاني د شاعرۍ د

ګرانښت یو بل راز په دې کي پروت دی چي د دغه شاعري له پیل څخه له یو ډول مستۍ، یاغي توب او "مستانه نافرمانۍ" سره ملګرې ده، د همدغه ټکي په پام کي ساتلو سره، جهاني د افغانستان په معاصره شاعرۍ کي ځانګړې دریځ لري. زما په نظر دی د افغانستان د معاصر پښتو شعر د دوو نسلونو تر منځ د ارتباط د کړۍ په توګه باید په پام کي ولرو، د معاصر پښتو شعر د منځنۍ دورې د پای او د نوي شاعرانه دوران تر منځ د پیوستون د کړۍ په توګه. د داوُد خان د جمهوریت په دوره کي)چي د شعري سخت سانسور دوره هم وه(د ده د شعر هنګامې پیل شوې او شاعري یې له پیل څخه له نوښت او مستانه ولولو سره ملګرې وه. د جهاني په شاعرۍ کي د دغه "مستانه نافرماني" د دوو کلیشو او چوکاټونو په وړاندي راڅرګنده شوه:

الف:- د وخت د سرکاري او حکومتي چوکاټونو او "سرکاري شاعرۍ" په وړاندي.

ب:- د ټولني د هغه وخت د یو شمېر عنعنوي چوکاټونو په وړاندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاني په خپلو لومړنيو شعرونو کې هم د دغو دواړو چوکاټونو په وړاندې ودرېد او همدغه خبره ده چې فاضل استاد پوهاند رشاد يې "ياغي او مبتکر" شاعر بولي.
د شاعر د مستانه شاعرۍ بېلګې بېخي زياتې دي، خو راځئ يو څو نمونې يې ولولئ:

موږ لېونو ته د حساب خبرې مه يادوه
ستا تر دوږخ پورې پېړۍ دي، دلته شپې پاته دي
ته د ګناه بخرې مينځې د پرهېز په اوښکو
زاهده پټې دي په وينو کې لمبې پاته دي
د جهاني شونډو ته نه راځې توبه زاهده
چې د قسمت په ميخانه کې پېمانې پاته دي

او يا دا چې:

دلته سرونه بېله کاڼو بل څه نه پېژني
دغه واعظ او دا کتاب په مدرسو کې ښه دي
ما لا تازه له خپل جانان سره وعدې نوې کړې
زاهده ستا حورې غلمان په جنتو کې ښه دي
منزل ته لارې د خلوت په تاريکو کې نه وي
څوک چې د حق نارې وهي په غرغړو کې ښه دي

3- لکه څنګه چې مخکې اشاره ورته وشوه،
په افغانستان کې د ثور د غميزې او بيا د روس د يرغل په وړاندې، د جهاني شعر هم، د افغانستان د مقاومت په ادبي تاريخ کې د يادونې وړ ځای لري. په افغانستان کې د روسانو له ماتې او بيا تش په نوم د "جهادي او اسلامي" حکومت له جوړېدو او د شر او فساد له رامنځته کېدو او د ټوپکوالۍ له واکمنېدو وروسته، د افغانستان په خپل منځي جګړو کې چې څومره بدمرغۍ رامنځته شولې، دغو پېښو، د جهاني پر شاعرۍ هم خپل اغېز وکړ، له جګړې کرکه، له شعارونو کرکه، يو ډول ژوره ناهيلي، وير او ماتم د دغو شعرونو بېلابېلې ځانګړنې جوړوي. هغه دا ځل هم شينکی آسمان مخاطب کوي دا ځل هم کندهار ته سرودونه او ترانې ليکي، خو د رزم د هغه مقاوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اړخ پر ځای د ویر او هغه د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا "قنوطیت" په کي راڅرګند وي:

ما خو دا نه ویل شینکی آسمانه
چي به د اور د پاسه اور راځي
زما د غیرت شمله به کښته ګوري
زما هدیرې ته به پېغور راځي
آسمانه ما خو داسي نه غوښتله
چي د ښارونو جنازې وژاړم
چي مي په کلیو کي بلا لنګه سي
چي د ځوانیو هدیرې وژاړم

آسمانه ما خو داسي نه ویله
چي د کابل ګرېوان ته اور توی که
زما په جونګړه کي بلا وکړه
زما په لستوڼي کي ښامار لوی که

ما چي میوند میوند نارې وهلې
ما یې په غېږه کي ګلونه غوښتل
ما چي هلمند ته ترانې لیکلې
ما یې پر غاړه اتڼونه غوښتل

ما چي ټانکونه په سوکونو وهل
هغه مي خړ وطن سمسور غوښتی
ما چي سکروټې په غاښو چیچلې
ما مي سرو وینو ته اور غوښتی
(شعر تر پایه)

هغه وخت که شاعر، د مورچل ځوان، د وطن د دفاع لپاره له پردیو او د پردیو له نانځکو سره جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته هڅاوه، اوس د انتقام او جګړې پر ځای، ځولۍ ورته غوړوي چې له مور چله راکوز شي:

ځوانه دا څوک یې چې ګولۍ اوروې
د خپل نیکه او خپل ابا پر کلي
دې هدیره کې دي خپلوان پراته دي
څوک یې پرون څوک یې پخوا ویشتلي

د خدای د پاره ځوانه مه اوروه
د خپل ابا پر مېنه سره اورونه

4 د جهاني د شعر په شهرت او محبوبیت کې

د ټنګ ټکور او موسیقي ونډه هم د یادولو وړ ده. جهاني لکه چې خپله له موسیقي سره ځانګړې مینه لري، ځیني شعرونه یې د موسیقي یو خاص کیفیت لري. په تېره بیا د هیواد د نومیالي هنرمند سندرغاړي ډاکټر صادق فطرت)ناشناس(خواږه غږ د دغو شعرونو ښکلا نور هم زیاته کړې ده. ما د "جهاني او ناشناس" په اړه یو جلا مقاله هم کښلې او د خپلو خبرو په یو ځای کې مې کښلي دي:
"یوه ورځ چا خبره راته وکړه: د جهاني شعرونه ځکه دومره شهرت ته رسېدلي دي چې د ناشناس له سندریز غږ او د ټنګ ټکور له څپو سره یو ځای شوي دي. بله ورځ یو بل چا راته وویل: د ناشناس د سندرو د ښایست او ارزښت یو اساسي علت دا دی چې هغه د خپلو سندرو لپاره د شعرونو په انتخاب کې ډېر زور او "سختګیر" دی. هغه د سندرو لپاره د نومیالیو شاعرانو د شعرونو غوراوی کوي لکه: خوشال بابا، حمید مومند، رحمان بابا، استاد حمزه، جهاني او ...
زما په نظر دغه دواړه خبري بې ځایه نه دي. د جهاني د شاعرۍ په شهرت کې به د ناشناس د سندریز هنر له اغېز څخه سترګې پټې نه کړو. دغه راز د ناشناس د سندریز هنر په ښایست او ځلونه کې هم د جهاني په څېر د شاعرانو د شعري پیاوړتیا له اغېز څخه سترګې نه شي پټېدای لکه دواړه چې یو د بل بشپړوونکي وي... "

5-د ښاغلي جهاني پر شعر د محتوا او هنر له

هغې پیاوړتیا سره سره چې مخکې خبري پرې وشوې، تر یو وخته د فورم، وزن او چوکاټ له پلوه یوه داسې "کلیشه" غالبه وه چې د هغه شعري ښکلا ته یې د هنري تنوع پر ځای، یو رنګي وربخښله او "مونوټون" کاوه یې. دا په خپل وخت کې د پښتو په نوې شاعري کې یو نوی ګام و چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يو ډول څلوريز ډوله نظم په چوکاټ کي وړاندي کېده او د ازادي شاعرۍ پر لور لومړني ګامونه وو چي په تېره بيا د حماسي شعر لپاره د وخت غوره انتخاب و ، خو بيا بيا تکرار يې نوښت کماوه او پر تکراري چوکاټونو يې بدلاوه، دا سي ښکاري چي شاعر وروسته بيا د دغه تکرار پر ځای د چوکاټونو رنګارنګۍ ته هم خپله پاملرنه اړولې ده. په را وروسته شاعرۍ کي يې د نوي غزل او آزاد شعر پر لور هم په زړه پوري ګامونه اخيستي دي.

د جهاني غزليزه شاعري، په پرله پسې توګه د ښکلا او پياوړتيا پر لور روانه ده او له يوې ټولګي څخه بلي ته د لا زيات ښايست لرونکې ده:

دا ميکده په نڅېدلو ارزي
ساقي دا جام دي په څښلو ارزي
چي لېونتوب ته عقل وتخنوي
دا زولني په شرنګېدلو ارزي
چي يې کيسې د ميني تخم کري
هغه وزر په سوځېدلو ارزي

او:

خمار مي نه ماتېږي شرابونه بېګانه دي
ساقي راته اشنا دی خو جامونه بېګانه دي
سجدې ته يې د يار کوڅې ته نه يمه بللی
پردی قاصد راغلی پېغامونه بېګانه دي
دې ښار کي ربابونه د سنګسار په غېږ کي غواړه
نغمې ګوتو کي ژاړي شهبازونه بېګانه دي
چي زما د لېونو چغو جواب ورسره نسته
يا زه يم بدل سوی يا دا غرونه بېګانه دي
سجدې د جهاني پر تندي مه غواړه زاهده !
په دې سرکښه ښار کي محرابونه بېګانه دي

تر دې ځايه پوري نژدې ټولي خبري د ګران شاعر عبدالباري جهاني د هغو پخوانيو شعري ټولګو د بېلګو پر بنسټ وشوې، چي مخکي خپرې شوي دي: "ورکه مېنه"، "پايکوب" او "د سباوون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

تمه "، اوس خو دا دی شاعر "شپېلۍ" راته غږوي او دا ځل د شپېلۍ د سندريز غږ له ښايست سره د خپل شعر ښايست يو ځای کوي.
په دې توګه نو دغه "شپېلۍ" د شاعر څلورمه خپرېدونکې شعري ټولګه ده. سره له دې چې د "شپېلۍ" ټول شعرونه د سريزې د کښلو لپاره زما مخې ته نه دي پراته، خو زه باور لرم چې ټول او يا زياتره به يې ما په جرمني، هالنډ، ډنمارک او سويډن کې د ښاغلي جهاني په وياړ د افغاني بېلابېلو کلتوري ټولنو په غونډو کې د ګران شاعر په خپل غږ کې اورېدلي وي. له نېکه مرغه په دغو غونډو کې زه هم حاضر وم او د يو څو خو يې ويډيويي پټې)کيستې(هم لرم.
د "شپېلۍ" د شعرونو په اړه او يا خو غوره ده ووايم چې د جهاني د را وروسته شاعرۍ په هکله، څو ټکو ته په لومړي ګام کې پاملرنه پکار ده:
1 -لومړنۍ خبره دا ده چې په دغه مجموعه کې زموږ د ښاغلي شاعر، د شعري يون د پرمختګ ډېره غوره ننداره کولای شو. شاعر په دغو بېلګو کې د ښايست نوي نښې نښانې او نمونې زموږ مخې تهږدي او د پښتو شعر بهير ته يې ډالۍ کوي. د شاعرانه ژورتياوو او لوړ تخيل نمونې د هغه په نوې شاعرۍ کې لا زياتې شوي دي:

کلونه تېر سو له کيسې د ښاره نه راوزي
زېری به نه غواړو ګيلې له ښاره نه راوزي
نه د زړې ميني داستان دی نه د نوي کړيکه
رويبار ګونګی دی خاطرې له ښاره نه راوزي
د پتنګانو وزرونو سوځېدل هېر کړي
زموږ مابنامونو ته ډېوې له ښاره نه راوزي
دا د عمرونو جنازه دلته چا وتومبله
ږغ د رباب او د نغمې له ښاره نه راوزي
کلابندي ده نور وتلای نه را وتلای سي څوک
مېږونه چيري دي شملې له ښاره نه راوزي
او يا لکه چې په يو بل غزل کې وايي:
دا څه جنون دی تر منزله رغړېدل چې نه وي
دا څه منزل دی په لمبو کې سوځېدل چې نه وي
زاهده خوله دې د دوږخ په کيسو سترې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه خلیل دی ترانګاره پوري تلل چي نه وي
پښېمانه نه یم شیخه مه رایادوه قولونه
دا څه توبه ده په زر ځله ماتېدل چي نه وي
)ترپایه(

2- د شاعر په نوې شاعرۍ کې د جولې او منځپانګې)فورم او مضمون(دواړو تنوع تر پخوا زیاته راڅرګند ېږي. دلته هم منظومو ډوله شعرونه شته، هم د قصیدو ېبلګې په کې وینو، د ښکلیو او لوړو غزلو ننداره هم کولای شو او بې له شکه چي دغه غزلې د شاعر د پخوانیو دریو ټولګو له ېبلګو زیاتې، لوړې او ښکلې دي. د آزاد شعر ېبلګې هم په کې وینو چي له هنري پلوه د لا زیاتې پاملرنې وړ دي.

3- څرنګه چي په دغو شعرونو کې د هیواد د حالاتو ژوره انځورګري شوې ده او له بده مرغه د وطن حالات داسي دي چي د ښادۍ پر ځای یې د ویر شېبې زیاتي او درنې دي، شاعر هم زیاتره د همداسي شېبو شاهد او انځورګر دی. ما چي مخکي د کومي "ناهیلۍ" یادونه کړې وه، په وروستیو ېبلګو کي نه یوازې دا چي دوام کوي، دغه د نا امیدۍ درد لا ژور او غمګین دی. په دې لړ کي کېدای شي د :

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره؟

په نوم نظم او ځینو نورو شعرونو ته ځانګړې پاملرنه وشي.

4- د شاعر په وروستیو شعري ېبلګو کې د هغه منظوم داستاني او حکایتي شعرونه د لا زیاتې پاملرنې وړ دي. زه د ښاغلي جهاني د شعر په ېبلابېلو غونډو کي د دې شاهد یم چي دغه لنډ منظوم داستانونه دومره اغېزناک دي چي د ګران شاعر له نورو ډېرو خوږو شعرونو څخه هم، له زیاتې بدرګې سره مخامخ شوي دي او بیا بیا یې د اورولو ټېنګار شوی دی.

په دغو کیسو کي یې نظمونو کي د نمونې په توګه د "موږک شېر"، "د پیشو توبه"، "شیخ نصرالدین"، "چرګ او باز"، "مهار کړي اوښان" او یو شمېر نورو یادونه کولی شو چي د کیسې په څنګ یې لنډ شاعرانه پیغام هم د غور وړ دی، چي په ډېر منطقي انجام کي راځي، لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د بل په مته وغتې سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام څني پردي سي
چي يې عقل خداى موړک غوندي کوچنی کړي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کړي
يا :
له ازله مو نصيب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

جهاني د پښتو د اوسني شعر له نوميالیو مخکښو شاعرانو څخه دی، جهاني د افغانستان د اولس د ژوند په ډېر غمګين پړاو کي، ډېر پرتمين شعرونه زمزمه کړي او لا يې زمزمه کوي، په دغو زمزمو کي به هماغه جهاني وګورئ خو دا ځل له "شپېلۍ" سره، او د سندريز غږ له ښايست سره. ورته غوږ شئ، وايې ورئ، ويې لولئ او خوند ترې واخلئ:

جهاني مه بوله ساحل ته لا مبوزن لا سونه
د دې ياغي مالت وګړي په بلا پسي ځي

په مينه
زرين انځور
2001/9/3 ع
1380/6/12 لمريز
جرمني ? د کولن ښار

کور په اور کي د اغيار درڅخه غواړم
د جانان غليمان خوار درڅخه غواړم
چي غماز مي د جانان په کور کي بولي
ژبه ګونګه د رويبار درڅخه غواړم
که تر مرګه پکښي ځان يوازي وينم
د هيندارو کور سنګسار درڅخه غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مې سترګې بې جانانه بل څوک وینې
ځان منصور غوندې پر دار درڅخه غواړم
د سبا په شان بې نومه بې روبیاره
کور پر سترګو د دلدار درڅخه غواړم
چې رقیب مې د لحد له کیسو کوڼ سي
ستا په نوم کې پټ مزار درڅخه غواړم
چې نمرود مې ستا د مینې په تور سوځې
ژوند په غېږ کې د انګار درڅخه غواړم
په شبنم، په آیینه، په ګرېوانه کې
مخ، جلوه، ذکر د یار درڅخه غواړم
چې بورا رنګه مې مینه افسانه سي
تل سینه څیرې په خار درڅخه غواړم
چې پانوس غوندې په خپل اور کې رنګین یم
د کوګل وینه مې نار درڅخه غواړم
یو یې نوم غواړم په وینو کې کرلی
یو په سترګو کې نګار درڅخه غواړم
یو مې سوال جواب د قبر په پښتو کې
یو لحد پر کندهار درڅخه غواړم
چې یوازې جهانې درځې درشل ته
د سکروټو پر سرلار درڅخه غواړم
8 -11 -2000

↓

زه لکه پرخه په لوېدلو کې چا نه ولیدم
لکه نسیم په تېرېدلو کې چا نه ولیدم
د ګل په غېږ کې مې یوه شپه په قسمت لیکلې
لکه شبنم په الوتلو کې چا نه ولیدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پټ له پانوسه مي رنګين کړل د ساقي لاسونه
کرار کرار په سوځېدلو کي چا نه ولیدم
نه د شاعر نه د بورا سترګو ته ونښېدم
د غرونو ګل وم غوړېدلو کي چا نه ولیدم
نه تر اوربل نه تر ګرېوانه نه تر شونډو ولاړم
پر آشيانه په رژېدلو کي چا نه ولیدم
خوارۀ خوبونه د ځوانۍ لکه سېلۍ تېرېدل
د خيال ماڼۍ وم نړېدلو کي چا نه ولیدم
لکه نفس چي د عمرونو له محبسه وزي
د زولنو په ماتولو کي چا نه ولیدم
لکه بېړۍ کوګل مي ډک له فريادونو وړمه
شپه د توپان وه ډوبېدلو کي چا نه ولیدم
د حق ناري مي له زندانه تر يزدانه تللي
د افسانو په جوړولو کي چا نه ولیدم
د جهاني په شان مي شپې کړې د يارانو سپيني
په تورو ورځو ژړېدلو کي چا نه ولیدم
ويرجينيا
1999 ډسامبر

↓

ستا د راتلو په انتظار کرار کرار زوړ سوم
رويباره کله به راځې په انتظار زوړ سوم
د مرغلرو سوداګرو مي تپوس ونه کړ
تر لونګينه چا يو نه وړم پر بازار زوړ سوم
ما خو ويل چي په لمبو کي تر منزله ورځم
لکه قدم پر مځکه ولوېدم پر لار زوړ سوم
د خزانو له هيبته يې خوله خلاصه نه کړه
د ګل په تمه د غوټۍ څنګ ته پر خار زوړ سوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه شېبه مي زولنو سندره غبرګه نه کړه
د لېونو سره په کلي کي هوښیار زوړ سوم
چا مي له سترګو سره دوې اوښکي ملګري نه کړې
لکه خاټول په رنګ رنګین په زړه پرهار زوړ سوم
نور مي خیالونه په خوږو نکلونو مه بیدوه
زه له شپو ستړی یم په هیله د سهار زوړ سوم
تش د دوږخ له بېرې وچې شونډې نه ګرځمه
یارانو خُم لره راغلی وم خُمار زوړ سوم
د جهاني پانوس کوګله لمبې مه سپموه
لکه پتنګ په ارمانونو د انګار زوړ سوم
ویرجینیا
1998 اپریل

↓

شېبې د انتظار دي په لېمو درته ساتو
اغزي نه دي دا لاري په ښو درته ساتو
په شرنګ چي مو ټولی د غمازانو ویښه نه سي
محرم به لېونتوب د زولنو درته ساتو
ازل مو نذرانه د سوځېدو منظوره کړې
هر پل دي تر درشله په لمبو درته ساتو
چي سترګي د رقیب دي په جلوه روښاني نه سي
جانانه رباتونه په تیارو درته ساتو
ستا شپې دي وي روښاني موږ دي سوځو لکه شمعي
پېړۍ دي په پانوس کي په ګزمو درته ساتو
وعده مو له فریاد او له قسمته سره کړې
دردونه لکه ژبه د زخمو درته ساتو
یوه شپه یو راغلي بې اختیاره بې خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

شبنم غوندي مو کړي پر غونچو درته ساتو
نن جنګ ته يو راغلي جهاني ستنېده نسته
مورچل په ککريو په پښتو درته ساتو
ويرجينيا
12 ؟ 6 ؟ 2000

↓

ځوانۍ ستا پر اوږو د جنازو پر کلي راغلو
د اوښکو په ګامونو د لېمو تر کلي راغلو
هر کاڼي مو جلا له ککرۍ سره اشنا دی
په شرنګ د زولنو د لېونو پر کلي راغلو
پتنګ غوندي نصيب راته منلې وه دا لاره
محفل ته دي جانانه د لمبو پر کلي راغلو
معذور يو که نن توان د الوتو راپکښې نسته
سوځلي ګلستان ته د اغزو پر کلي راغلو
پيدا چي درته تمه نه سي زموږ د رغېدلو
خولې د زکندن يو د سلګو پر کلي راغلو
زر ځله به سي بندي د جانان د ديدن لاري
د پرخي د لښکر غوندي د شپو پر کلي راغلو
ساحله د توپان کيسه يوه شببه که هېره
مړژواندي وزر ماتي د څپو پر کلي راغلو
يو ټک له سره باسو نګهبان له بدو سترګو
په چم د سپېلنيو د اورو پر کلي راغلو
له ژبي د فرياد سره مو ستونی پخلا نه کړ
د درد په شاني زړه ته د زخمو پر کلي راغلو
سجدې بې پر تندي د جهاني منظوري نه وې
زاهده له توبو د ميکدو پر کلي راغلو
واشنګټن

(c) ketabton.com: The Digital Library

28 ؟ 8 ؟ 2000

کلونه کیږي له دې ښاره کیسو کوچ کړی دی
د آدم خان له شهبازونو درخو کوچ کړی دی
په هغه دښت کي د مجنون غرغړې وچي سولې
د لېونیو له مزلونو اغزو کوچ کړی دی
نه په محفل کي بلبدل نه سوځبدل یاد ېږي
د پتنگانو له مذهبه لمبو کوچ کړی دی
څنگه به ستون سي له خزانه توربدلی بلبل
چي له چمنه د گېډیو وږمو کوچ کړی دی
اوس یې شرنگی د نیمو شپو سندري نه تخنوي
له سپینو لېچو سرو لاسونو بنگړو کوچ کړی دی
د زلېخا مینه د چا لمني نه توروي
اوس له خوبونو د یوسف قافلو کوچ کړی دی
د تور جادو افسون وهلي دي د غرو لمني
نن د شپېلۍ له منترونو نغمو کوچ کړی دی
جهاني څوک به پر لنډیو غزلونه لیکي
چي له گودر څخه د پېغلو نارو کوچ کړی دی

ویرجینیا
12 ؟ 8 ؟ 2000

↓
بیا یې په محفل کي نن له پام څخه لوېدلي یو
گوره د ساقي تر نظر څنگه ورغلي یو
هره شپه مورږ ته زنداني خوبونه مه راوړه
شرنگ د زولنو ته له کنعان څخه راغلي یو
نن دي عبرتونه له هوښیارو سره وخاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د لېونيو په اتڼ ور کښېوتلي يو
پل چي مو د پله پر سر ايږدي رقيبه پښه نيسه
موږ چي له ازل څخه راغلي يو ښاغلي يو
مه راځه ساحله چيري موږ چيري دا ستا سکون
موږ يې سمندر ته د توپان په شپه لېږلي يو
نور مو تماشه کوي که خپله ننداره کوو
پوه نه سوو شبنم غوندي يې څو شېبې بللي يو
هره ورځ د ستورو په حساب لمبې په خوله کي وړو
موږ له خپلي ژبي لکه شمعي سوځېدلي يو
موږ خو بې اختياره د نعمت پر خوان ور پرېوتو
ګوره چي سخي کور به لا څو ورځي منلي يو
پرېږده جهاني له دې وزره د پرواز تمه
غشي د نصيب چي پر شهپر باندي ويشتلي يو

ويرجينيا
12 -10 -2000
↓
لا به تر څو وينو ملګرو دا د غم خوبونه
د جنازو سره ملګري د ماتم خوبونه
ځئ له آسمانه سره يوه کو دا زړه خبره
يا دي اختيار وي يا دي ځغلوي قلم خوبونه
نور به پخپله د خوبونو تعبيرونه کوو
پردي لا ولي ګوري موږ ته سم نا سم خوبونه
بوډي آسمان ته نوري مه نيسئ د خير لمني
په دې کږه ملا يې د ډيرو کړل برهم خوبونه
پير مُغان ويله خپلي آيينې سپيني کړئ
کنه حرام دي د سکندر او جام جم خوبونه
يوه منزل ته نه رسيږي بېلي بېلي کوڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې سرابونو ډېرو وخوړل د يم خوبونه
نن د شيطان په لمسه غاړه د هابيل غوڅوي
سبا به ويني ويني ژاړئ د ستم خوبونه
جهاني نور نو د قسمت په خوښه نه يو روان
راويښوو په لويه لار کي هر قدم خوبونه

ويرجينيا
8 -12 -2000
↓
يو څو رنځوري شپې دي په لېمو يې زنګوو
شېبې د انتظار دي په کلو يې تېروو
دا ښار د نازولو دی چا درد نه دی ليدلی
تر څو به په زګېروي ورته زخمونه ويښوو
کلونه د سبا د جنګ په هيله خاوري کېږي
نن وزو له توپان سره خبره سپينوو
عمرونه له مطرب سره بې سوره نغمې ژاړي
ساقي په دې رباب کي نوی شرنګ پيدا کوو
چي ستا سره ښخېږي د هغې ګناه په ګوتو
قسمته له تندي څخه سجدې دي پاکوو
راپرېږده د ساقي سپينو لاسو کي سره شراب
واعظه ته رخصت يې موږ اورونه قبلوو
چي لوېږي مي زلمی ساقي په غېږ کي له مستۍ
جنت زاهده ستا سو موږ خمونه تشوو
ځوانۍ چي ګمراه نه کئ د خلوت په تاريکو کي
دا شپې راڅخه تښتي ځو توبې به ماتوو
هستي مو جهاني د عزراييل په غېږ کي غواړه
مستي لا په سلګيو کي د سره پاڅوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
15-8-2000

↓

پیاله نیمه دي ولوېږي نظر په ماتوم
نن داسي مستي غواړمه ساغر په ماتوم
ژړمخی به در نه سم په کوڅه کي لېونتوبه
څو کاڼي مي راوړي دي خپل سر په ماتوم
چي تمه د پرواز مي پاته نه سي په سینه کي
په غشیو کي در الوزم وزر په ماتوم
ستا شپې ته مي جانانه سره لمبه په خوله کي راوړه
د شمعي په څېر ژبه ده منتر په ماتوم
که سیوری غوندي ورک یم له تروږمۍ سره پر لارو
معلوم په هر قدم یمه سفر په ماتوم
شهیدي کربلا ته په جنګ نه یم در وتلی
غازي زور مي راوړی دی لښکر په ماتوم
شپې د انتظار دي تر لحده پوري وړمه
دا شپه مي سبا نه کې زه سحر په ماتوم
نفس د زکندن یمه په ستوني کي ګنډلی
یو جام د اجل غواړمه کوثر په ماتوم
قسمته نن په خپله خوښه ستا له غېږي ځمه
قلم پر تندي کاږمه دفتر په ماتوم
په نوم د جهاني چي دي لیکلي دي آسمانه
تو پان درڅخه غواړم سمندر په ماتوم

ویرجینیا
12-9-2000

↓

نور به له رقیب سره د کور خبري نه کوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې به سرې کو د پېغور خبرې نه کوو
څله د پردیو د خوښې د پاره وسوځو
نور به وزر وساتو د اور خبرې نه کوو
ولې خپلې څانګې د جنون تېښې ته ونیسو
ځان چې تربور سوی دی د زور خبرې نه کوو
څئ چې د قسمت پر تندې خپلې کرښې ولیکو
پرېږدئ له قاتل سره د ورور خبرې نه کوو
ډېر مو له فریاده د رقیب کیسې شرینې سوې
درد غوندې به پټ وزو د شور خبرې نه کوو
زموږ لا په شهپر کې د آسمان خوبونه پاته دي
مرګه ځوانیمرګه لا د ګور خبرې نه کوو
نن به جهانې بې وزرونو پروازونه وي
پرخه غوندې الوزو د لور خبرې نه کوو

واشنګټن ډي سي
19 -2 -2002

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کیسو وطنه
د میدانونو خرخښو وطنه
داسې مې نه غوښتې چې نن دې وینم
په تن زخمي په سره کفن دې وینم

نه دې هلمند هغه موجونه راوړي
نه له مستۍ په خوله ځګونه راوړي
نه د ارغند غاړې ګلونه راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه دي ترنک زاړه سېلونه راوړي
نه دي دښتو کي قافلې وينمه
نه دي کږدیو کي ډېوې وينمه

نه د رابيا له ميني مست فتح خان
له کلابُسته قهرېدلی روان
نه ورسره دي د برېخو ياران
نه د مغولو په پوځ ګډ دی تالان
نه يې شپېلۍ دي په بربتو اغوستي
نه يې سرونه په نېزو اغوستي

نه چا ته کور نه چا ته بام پاته دی
نه د کيسو د شپو ارام پاته دی
نه د بيبو د خولې پيغام پاته دی
نه ښادي خان نه دلارام پاته دی
نه په زلمۍ مينه کي شور خوځېږي
نه په رګو کي د چا اور بلېږي

نه د احمد د توري شرنګ وينمه
نه يې لښکري نه يې جنګ وينمه
نه پاني پت په وينو رنګ وينمه
نه سينې څيري په خدنګ وينمه
نه مرهټياني ميندي بوري ژاړي
نه پښتنې په تېرو تورو وياړي

اوس دي پر کليو جنازې را اوري
له پېغلو سترګو اوښکي سرې را اوري
له خپل قسمته درته شپې را اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپینو ورځو دي تیارې را اوري
اوس هدیره د افسانو یې زموږ
ګور د زلمیو ارمانو یې زموږ

اوس له آمو تر اباسینه خاوره
له وینو مسته سره رنګینه خاوره
هغه درنه هغه سنګینه خاوره
هغه تر خپل ښارګ شېرینه خاوره
ورباندي ګرځي د اورنګ آسونه
د پردۍ سولي پردي جنګ آسونه

اوس دي په لار کي رقیبان پراته دي
اوس دي په عرش کي شیطانان پراته دي
پر خزانو دي ښاماران پراته دي
په کوه قاف کي دي دېوان پراته دي
لاري کوڅې دي د اغزو ډکي دي
یاغي درې دي له لمبو ډکي دي

ما خو به ستا په نوم فالونه کتل
ما له قسمت سره سوکونه وهل
ما دي په غبږه کي ګلونه لیدل
ما دي تندي کي جنتونه ویل
اوس مي په زړه کي ستا یادونه ژاړي
هره غزل کي مي بیتونه ژاړي

لا مي د وران قسمت خوبونه وینم
لا دي په برخه توپانونه وینم
لا په غضب د آسمان خونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا د ډېرو بارانونه وينم
لا به د دوست په نوم درځي غليمان
لا به دي وژني د لستوڼي ماران

راسه چي ويني ته دي اور درکمه
زاړه جنون ته به دي شور درکمه
څو لېونۍ چيغي په پور درکمه
زخمي لمبو ته به دي زور درکمه
راځه يو مسته پياله بنګ پورته کو
يو ځل به بيا د توري شرنګ پورته کو

راځه چي بيا د افسانو په ژبه
د ملالۍ او د عينو په ژبه
د ميوندونو د کيسو په ژبه
څه د توپک څه د جرګو په ژبه
د وطن شپو ته مشالونه راوړو
د تيارو ښار ته څراغونه راوړو

زما کندهاره د زمرو وطنه
زما د سرکښو پښتنو وطنه
د اتلانو د کيسو وطنه
د ميدانونو خرخښو وطنه
داسي مي نه غوښتې چي نن دي وينم
په تن زخمي په سره کفن دي وينم

ويرجينيا
15 -5 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي ترارغوانه پښنه نيولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له بانو تر ګرېوانه د اوښکو کوردی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چي کوڅې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تېر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوبويني
افسانې د برېتورو ، ږيرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله ي کوم وطن ته ورې دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پردېسانو
کوم ولات کي يې درمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوړ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د نښترونې جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لېږي ميرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تويوي پر مينانو
څوک به ژاړي په کېږديو کي نکلونه
کوم حميد به خط و خال کاغذ ته يوسي
يادوي به د يارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درويشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نيسي د ديدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستايي اورونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به څوک د هندوکش سندرې بولي
اوس به څوک ځي په اټڼ تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غراو سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالاګو درته یوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک رایادوي تېرې خبرې
اوس به څوک راوېښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وایي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونه ویني ژاړې
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

نن هغه ماشه دورور پر لور کشېږي
چي یې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټیکري پېیلي
چي یې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چي کرلې یې لمبې پر ګرګینانو
نن هغه توره د ورور په وینو سره ده
چي خیرلې یې سینې د غلیمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کي پروت دی
ککرۍ چي یې وهلې د بتانو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبي سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګي وايي ساندي
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا رېغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تياري پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګي
نه شرنګی سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګۍ دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهونه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وېشي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي دېوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس نسیم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګۍ دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا لیلا ورو ورو
پېغلي نه نیسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رویبار د دیدن زېرى
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زموږ پلونه بېګانه دي
له اغیار سره يې کړي پیوندونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه لیکې شاعره

ویرجینیا
6 -3 -2000

هغه ستا د ابا مېنه تالا سوې
چي تندي کي دي سجدې ورته ساتلې
د ګلونو پر غونډۍ اورونه اوري
وږمه ځي تر ارغوانه پښه نیولې
په کوڅو کي يې ژوندۍ جنازې ګرځي
پر کورونو د بلا ساه ده ختلې
له باڼو تر ګرېوانه د اوښکو کور دی
له زلمو شونډو موسکا ده کوچېدلې
پر اوږو د اوښکو ووته له ښاره
د خندا جنازه ولاړه غم لړلې

اوس به څه لیکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس په ساندو کيسې وزي له کابله
چي کوڅې يې وې ښايستې په پېغلو حورو
سور سالو يې د لمبو رنګ دی اخيستی
چي په ښکلي وه باغونه د انګورو
پر انګړ يې د پاتا کمبلي ژاړي
پر تبر سوی دی ناورين د زورورو
ماشومان يې بلاګاني په خوب ويني
افسانې د برېتورو ، ږيرورو
د هر پلار کيسه د زوی په وينو سره ده
هره مور ده پرهارونه د ناصورو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

کله ي کوم وطن ته وړي دا کور خرابي
اوس به څوک اوري آواز د پرد پسانو
کوم ولات کي يې درمل ورته ليکلي
څوک به اوري فريادونه د زخميانو
څوک به غوږ نيسي نارو ته د بې پلارو
څوک به وژاړي سلګۍ د يتيمانو
څوک به بيرته لوپټه د خور پر سر کي
څوک به نيسي ګرېوانونه د غازيانو
د نښتر وني جنډې سوې د قبرونو
لا رواني دي جوپې د شهيدانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک له قلندره سره ژاړي
اوس به څوک لیږي میرا ته غزلونه
څوک به اوښکي تویوي پر مینانو
څوک به ژاړي په کېږدیو کي نکلونه
کوم حمید به خط و خال کاغذ ته یوسي
یادوي به د یارانو سفرونه
څوک به اوري کرامت د درویشانو
څوک به ګوري پر رحمان باندي فالونه
څوک به نیسي د دیدن د ګودر لاري
له سالو سره به څوک ستایي اورونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک د هندوکش سندري بولي
اوس به څوک ځي په اټن تر خیبرونو
اوس به څوک د ارغسان پر څپو ګرځي
څوک به لیکي قصیدې د کونړونو
څوک به بولي له آمو تر اباسینه
غراو سمه د سرکښو اولسونو
څوک به بولي له اټکه تر مالانه
قلاګاني د بابا له میراثونو
اوس به څوک د جلالاکودر ته یوسي
د هلمند څخه شرنګی د امېلونو

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

اوس به څوک رایادوي تېري خبري
اوس به څوک راویښوي زاړه نکلونه
اوس به څنګه نکلچي غاړه تازه کي
اوس به څه وایي زامنو ته پلرونه
اوس به څوک د پاني پت په توره ویاړي
اوس به څوک تسلیموي اصفهانونه
کوم شېرشاه توره ایستلې ځي سسرام ته
کوم اکبر به ورانوي د فرنګ خونه
کوم اورنګ به خپل زخمونهویني ژاړي
کوم خوشال به لړزوي په کټ کي زړونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه
راته وایه اوس به څه لیکې شاعره

کومه پېغله به غرمه د میوند سره کي
د خپل یار له وینو څوک ایږدي خالونه
اوس به کومه تورپېکۍ پر بولدک ورسي
کومه چیغه به کي سره ساړه رګونه
کوم لاسونه به مرۍ د قاتل نیسي
څوک به اخلي د پېړیو کساتونه
څوک به راسي د ایوب سره ملګري
څوک به واچوي سندرو ته نومونه
څوک به تاو کړي د بابا بګړۍ له سره
څوک به وران کي د ازل کښلي خطونه

اوس به څه لیکې شاعره راته وایه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

نن هغه ماښه د ورور پر لور کښېږي
چې يې غړي تښتول د رستمانو
نن هغه غشي د خور ټيکري پېيلي
چې يې زړونه سوري کول د سرکښانو
نن هغه اور د ابا پر مېنه بل دی
چې کرلې يې لمبې پر ګرګينانو
نن هغه توره د ورور په وينو سره ده
چې څيرلې يې سينې د غليمانو
نن هغه سالار د بل په پښو کې پروت دی
ککرۍ چې يې وهلې د بتانو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس له ګوتو د مطرب ويني را اوري
ژبې سل ځايه زخمي د شهبازونو
د سندرو سره غبرګې وايي ساندې
د رنځورو زګېروي ځي له ربابونو
اوس به چيري د زلميو څوښي غورځي
ګنهکاره سوه سورنا زړغ د ډولونو
شپې ته راغله انګولا د بلاګانو
شمع کوچ سوه د محفل له ماښامونو
د تيارو اجاره دار محتسب راغی
خپروي زړې تيارې پر ځوانو زړونو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

پر ګودر دي مېلمنې د بلا سترګې
نه شرنګې سته د پاوليو نه پايلو
پر نغمو پر زمزمو چپاو راغلی
زاغ نيولي ځالګې دي د بلبلو
نه محفل کي ګناهو نه ياغي کېږي
نه خيام سته د توبو د ماتولو
سپين لاسونه د ساقي به چيري وېشي
پر يارانو شنې پيالې ډکي له مُلو
اوس به څوک رنګونه تش کي په قلم کي
څوک به ليکي ديوانونه د غزلو

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه
راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

اوس نسيم راوړي خبر د تورو ورځو
اوس له شپو سره راځي اغزن خوبونه
آفتونو پکښې کړي ځالګې دي
جنازو پکښې اوډلي دي کورونه
وايي نسته کجاوې شا ليلا ورو ورو
پېغلي نه نيسي د اوښو پېزوانونه
اوس يې نه راوړي رويبار د ديدن زېرې
له قاصده سره نسته سلامونه
په کوڅو کي يې زمونږ پلونه بېګانه دي
له اغيار سره يې کړي پيوندونه

اوس به څه ليکې شاعره راته وايه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته وايه اوس به څه ليکې شاعره

ويرجينيا
6 -3 -2000

واه زوروره څه په لوړ آواز سندري وايې
ستا په سندرو کي دِغونه د پېرۍ اورمه
لکه له منځه د وحشي او توپاني سمندر
زه ستا آواز د بې وزلانو له بېرۍ اورمه
د غرونو منځ کي له درو له ګړنګونو څخه
يوه خوږه يوه اشنا غوندي شپېلۍ اورمه

څومره زړه وريې چي لا نوم د ملالۍ يادوې
د ثريا د قبر سر ته يې لنډۍ يادوې
لا دي د زړه خواله راوړې د نازو لوښو ته
لا په دښتونو کي سندري د کوچۍ يادوې
لا دي ژوندۍ ده په سينه کي سوځېدلې مينه
لا ماښامونه لا اورونه د کيږدۍ يادوې
لا دي خوبونو ته راوزي خپلي دنګي نجوني
لا د ګودر سره پاولي او غاړګۍ يادوې

اوس دي هغه ښکلي پېغلوټې بې پاوليو ګرځي
اوس بې پوړني ببر سر بې غاړګيو ګرځي
اوس يې سندري په دښتونو کي شپې نه ويښوي
چي د شيطان محتسب سترګي پر کيږديو ګرځي
هغه ښايستې د غزلونو د شعرونو سترګي
له اوښکو سرې دي شوړېدلې په زاريو ګرځي
اوس د دېوانو د شامته ښکلا وتورېده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترابان په کور کې پوځ د شاپېریو ګرځي
اوس یې په مېنه کې د توري بلا مور لنګه ده
په پېښور کې په کوڅو کې د پردیو ګرځي
هغه ښایستې په تورلېڼګیو کې پلو ګرځوي
د ګیدړانو کره لوښې د زمریو ګرځي

د ثریا د خویندو میندو هدیره ورکه ده
د ښکلیو لوښو یې کلا ورکه دېره ورکه ده
اوس د زلخورې ابوجهل د لښکر له جوره
په ماښامونو کې لمبه ورکه خېمه ورکه ده
څوک د تورونو څوک سنګسار د پاره جوړې نجونې
پر سورکۍ شونډو یې د ژوند بله کیسه ورکه ده
اوس نه په ورا نه په اتڼ نه په مېله راوزي
د ژوند له خوني یې رڼا ورکه ډېوه ورکه ده

په دې تورتم کې به له چا سره غمونه ژاړو
اوس به د کومو ځوانیمرګو لحدونه ژاړو
د کومو کونډو کومو بورو کومو ورارو سره
د چا کیسې او د چا شناختې او قبرونه ژاړو
د بې عزته محتسب دُره عزت لوټوي
د چا پر ولې پر ناموس باندې زخمونه ژاړو
دلته به څرنګه ګرېوان د زورورو نیسو
دلته به چا سره دردونه پرهارونه ژاړو
دلته مو وژنې د نصیب د فیصلو په حکم
وایه له چا سره دا تور عدالتونه ژاړو
اوس د بابا پر مېنه حکم د اورنګ چلېږي
د پردۍ توري به موږ چا ته ګوزارونه ژاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوره هادي ! نن دي پر خوېندو بدي شپې راغلې
د رڼاګانو په وطن کي دي تيارې راغلې
چي پا يزېبونو به يې شپې له کېږدۍ وشړلې
هغو پاپيو ته نن توري زولنې راغلې

خو که دا مېنه په ريشتيا د ملالۍ مېنه وه
که د نازو او ثريا او تورپېکۍ مېنه وه
که په ريشتيا زمريو ميندو وه راوړي بچي
که په ريشتيا د عُقابانو د ځالۍ مېنه وه
که د شهيد مين په وينو چا خالونه وهل
که د ګوليو په باران کي د سيالۍ مېنه وه
که چا دې خاوري ته د وينو اوبه خوروکړې
که د اتڼ که د پايکوب که د مستۍ مېنه وه

نو پر دې خاوري داسي ډيري زلزلې راغلي
دې هسکو څوکو داسي ډيري حادثې ليدلي
دلته مرګي موږ ته په زر ځله خېمې وهلي
د بورو ورارو سترګو ډيري جنازې ليدلي
موږ له ازله د توپان په شپه کي وزېږېدو
دې سمندر کي له پېړيو مو څپې سهلي

که ژوند باقي وي يوه ورځ به مو بيا ښکلي نجوني
لکه د غرونو غرڅه مستي نازولي نجوني
بيا پر واټونو ډلي ډلي په سپلونو ګرځي
زما د کابل هغه ښايستې هغه ښاغلي نجوني
بيا به په سرو منګلو زړونه له کوګله کاږي
په شرنګا شرنګ به را رواني وي منلي نجوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به د سترګو تر کونجو ګوري مکار محتسب
موږ به پر نویو پاڼو نوي حسابونه لیکو
بیا به د شعر پر مځکه وکرو د مینې فصل
بیا به له سره نوي نوي غزلونه لیکو

واشنګټن ډي سي
9 -9 -2001

زنداني خیالونه

ما ویل زه به یوه ورځ د پسرلي په سهار
چې مځکه سره او شنه وي
چې د بوډۍ په ټال کې
غزلې ناڅي ترې نظمونه اوري
چې د توبې پر لغوړنو پر چاودلو شونډو
کیسه د ذکر زنګ وهلې نیمه خوا ویده وي
چې له محرابه سجدې نه راپاڅي
چې شیخ د خپل قهر په اور کې سوځېدلی پروت وي
چې په جومات کې غځېدلی پروت وي
چې د نې او د خُمار سندرې
چې د جانان او د نګار سندرې
چې د ساقي او د خپل یار سندرې
هم له شبنمه هم له ګلو خوځي
هم له نرګس هم له سنبلو خوځي
هم له اوربل هم له کاکلو خوځي
له شونډو خوځي له سرو مُلو خوځي
زه به راځم پر هغه لاره باندې
چې تا په میاشتو په کلو څارله
چې تا په اوښکو په سلګو څارله
تا په دعا، تا په تعویذ، تا په فالو څارله

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به راځم لکه د تللیو مرغکیو په څېر
د پسرلي د توتکیو په څېر
او راسره به وي د سپینو مرغلرو امېل
زه به کیسې د پردېسیو کوم
ته به کیسې د شوګیریو کوې
زه به له ګل څخه فراق ژاړمه
ته به نکلونه د اغزیو کوې
زه به دي غېږ کي نیسم
ته به مي غېږ کي نیسې
یوه شپه به شوګیرونه هېر کو
د خیال په تاو به خزانونه هېر کو
اوښکي به هیري کو غمونه هېر کو
خو ګراني کله د زمان بندېوان
دا د عمرونو د زندان بندېوان
په زړه ظالم د شنه آسمان بندېوان
زما د خیالونو زولنې ماتوي
یا ستا د اوښکو سلسلې ماتوي
دا په زړه سخته زمانه
کله ارام ته پرېږدي
د پردېسۍ ستړي خپاره خیالونه
د بې وسۍ زخمي زخمي خوبونه

واشنګټن ډي سي
1 -11 -2000

د عمر سودا

ځوانیمرګي ځوانۍ څه وې
سپیني ږیري مخ دي تور سه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرور یم تر قیامته
ځه کلونه دي په ګور سه

ځوانۍ چیري مي کړې ور که
چېري ولاړې ښکلي نجوني
چي ښایستې ونې یې ګورم
رانه لیري ځغلي نجوني

خدایه نغده مي راوړې
پورته نه یمه راغلی
پنځه ورځي مي زلمی که
ژوند مي ټوله دربخښلی

چي بیا زه یم بیا یاران وي
بیا سبزه وي بیا ګلان وي
چي بیا می وي بیا مستان وي
د شرابو رود روان وي

پیالې سر پر سر تشېږي
ښاخلې بند پر بند ماتېږي
ویني وار په وار تودېږي
مرګ او ژوند دواړه هېرېږي

شرنګ سي پورته له ربابه
لمبه خېژي له دریابه
شیخ توبه کي له کتابه
پرهېز مات کي له شرابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پایکوبه د یارانو
شپې سي اور د رقیبانو
ورځي توري د شیخانو
ژوند اغزي د غلیمانو

یو د بل په سترګو پایو
زه او یار مي لاس تر غاړه
یو په بل کي سره ورک سو
په یوه هستي کي دواړه

هم ډکېږي هم تشېږي
صُراحي او ګیلاسونه
له مستانو نسکورېږي
د سرو مُلو ډک جامونه

نازولې ساقي ګرځي
لکه څانګه د ګلونو
چي خمار مستي یې څاځي
له سرو سترګو له لاسونو

خدایه سپین وښته مي واخله
په رګو مي کړه اورونه
بس پنځه شپې مي زلمی که
نور در ونیسه کلونه

چي توبه وي له حسابه
زه هغسي مستي غواړم
چي پرهېز وي له کتابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هغه کلونه ژاړم
او که دا نه وي خالقه
بې اجله د رنه ولاړم

ویرجینیا
13 -3 -2002

ته ښایسته یې

ته لکه ستوری د آسمان پر لمن

ته لکه سترګه د سبا ښایسته یې
په آسمانونو کې تنها ښایسته یې
ته له ازله له پخوا ښایسته یې
ته د مستۍ ته د خمار په شپه کې
لکه ساقي لکه مینا ښایسته یې
لکه پانوس لکه رڼا ښایسته یې
لکه جلوه لکه برېښنا ښایسته یې
لکه شبنم لکه ځلا ښایسته یې
لکه ګلاب لکه بورا ښایسته یې
لکه لاله په سره لمن کې د بېدیا ښایسته یې
لکه غزل ټوله ښکلا ټوله له رنګه ډکه
لکه خیالونه د شاعر د هري خوا ښایسته یې

ته لکه زېری پر غوږو لکه نغمه پرېوزې
له سر تر نوکه په رګو لکه لمبه کښېوزې

ته لکه شمع لګېدل دي زده دي
په توره شپه کې بلېدل دي زده دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سوځېدل هم سوځول دي زده دي
هم ويلول هم ويلېدل دي زده دي
لکه خيالونه الوتل دي زده دي
پردي خوبونه تښتول دي زده دي
زخمي کول کرارول دي زده دي

ته لکه زرکه له اوازه دي درې ښکلي دي
لکه شپېلۍ له مازيګره دي رمې ښکلي دي
لکه لمبه له ماښامونو دي خېمې ښکلي دي
ته لکه وړانګه له سهاره دي څپې ښکلي دي

ته لکه ګل د نسترن له تا بهار ښايسته دی
لکه نسيم لکه وږمه له تا سهار ښايسته دی
لکه سپوږمۍ له تا آسمان له تا سينګار ښايسته دی

ستا له تصويره مي خوبونه ښکلي
په تصور مي دي خيالونه ښکلي
ستا له خيالونو مي نظمونه ښکلي
ستا په هستۍ مي غزلونه ښکلي

تر څو ژوندی يم ستا په نوم به غزلونه ليکم
تر څو چي يونم څو چي وينم څو چي سترګي لرم
ستا پر تصوير باندي به اوښکي کرم
ستا په خوبونو به مي شپې بيدوم

ويرجينيا
13 -3 -2002
چي شپېلۍ بنده نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
په دې دښتونو کې يوازې دا يوه نغمه ده
چې مور ته نکل د پېريو کوي
يوازې دغه آواز
اوس د آشنا دښتونو
د جګو جګو غرونو
زمور د زهيرو چپاو سويو زړونو
د نړېدلو سوځېدلو خونو
د ځوانيمرګو نيمه خوا قبرونو
يوه يوه کيسه پر ژبه لري
يوازې دغه آواز
يوازې ستا د شپېلۍ مستې او آزادې نغمې
د لوړو غرونو تر کمرونو ورځي
لا د کيږدۍ تر ماښامونو ورځي
لا په دښتو کې تر اورونو ورځي
لا د زلميو مينانو تر نکلونو ورځي
لا د بلبلو چڼچڼيو تر غوږونو ورځي
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
چې زمور د غرونو دا ژور لاښونه
چې دا زخمي ګلونه
دا سوځېدلي او دا وچ ډاګونه
دا نيمه خوا ښارونه
دا بې صاحبه دا ميرات کورونه
دا د مرګي له ساندو ډکه خونه
يوازې تا پېژني
شپانه کلونه کېږي
چې وطن رنګ د لېونتوب اخيستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګونو باج له سرېتوب اخیستی
د څو قاتلو لوټمارانو ټولۍ
د بېګانه داړه مارانو غدۍ
زلمي سرونه په لمنو کي وړي
شهیدي ویني په څمونو کي وړي
پردي تېغونه په لاسونو کي وړي
نه یې په شپو کي دي کیسې پرېږ ایښي
نه په کیږدیو کي لمبې پرېږ ایښي
نه یې پر شوندو ترانې پرې ایښي
نه یې شهباز نه یې نغمې پرې ایښي
نه یې لنډۍ نه یې نارې پرې ایښي
ستا له شپېلۍ به هم نغمې تللي وي
ستا له نغمو به هم کیسې تللي وي
ستا له کیسو به هم مزې تللي وي
تا ته به هم سورونه نه وي پاته
ستا له آوازه به هم ویني څاڅي
ستا له سورونو به هم اوښکي پاڅي
تا ته به کله دونه شور پاته وي
ستا د نغمې به کله زور پاته وي
ستا به د وینو چېرته اور پاته وي
خو ته دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
که سبا بیا مو ګودرونه خپل سول
که مو دا غرونه دا دښتونه خپل سول
که په کیږدیو کي اورونه بل سول
او بیا کیسې د اوربدلو سولې
بیا غاړګۍ د اچولو سولې
پېغلې ګودر ته د ورتللو سولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پایزېبونو د پاولیو شرنګولو سولې
د محتسب سترګي ړندې سوې د ایستلو سولې
بیا به دا ستا په نغمو
بیا به دا ستا په آواز
دا ستا په مسته شپېلۍ
راویښو و د نیمو شپو نکلونه
له شپو به باسو شیطاني خوبونه
بیا به را یاد کو پخواني وختونه
بیا به رباب ته شهبازونه راسي
بیا به نغمو لره سورونه راسي
بیا به نڅا ته پایزېبونه راسي
بیا به محفل ته پانوسونه راسي
د ساقي لاس کي به جامونه راسي
ته به شپېلۍ ږغوې
یاغي سندري به دي
راپاڅوي د رګو وچيويني
ژوندۍ کوي به زمولېدلي میني
راویښوي به ډکي پیني
دا شپېلۍ بنده نه کې
په دې شپېلۍ کي زه خوبونه وینم
پکښي خیالونه وینم
درته خوبونه زنګوم پکښي ټالونه وینم
د نن اورونه هېرومه جنتونه وینم
شپانه دا خپله شپېلۍ بنده نه کې
ستا له شپېلۍ واری سم
په دې دښتونو کي یوازي دا یوه نغمه ده
چي مورِ ته نکل د پېریو کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
12 -8 -2000

سترګې

پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
او د عینکو شاته
یوازې ستا د خمارو سترګو کیسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه لیدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه یې رازونه ویل
نه یې نازونه کول
نه یې بانو پېره دار
نه یې وارونه کول
نه یې ښکارونه کول
نه یې د زړونو امېلونه پېیل
نه یې وعدې د سباوون کولې
نه یې کیسې د مستو شپو نه د پرون کولې
نه یې کاږه بانو حملې د شواخون کولې
نه یې پر زړونو اورول نوې تازه وارونه
نه یې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پس له کلونو ستا پر لور سترګې در واوښتلې
درته کتل مې چې ښایستې سترګې دي
هغه د میو پیمانې سترګې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له بېخوبيه له مستيه تکي سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د ورېښمينې ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلي غلي
د بلي مستي غنم رنګي نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوه ده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چي خپلي شپې به يې ياد ېږي کنه
چي خاطرې به يې پار ېږي کنه
پټي له ځان سره ژړ ېږي کنه

ويرجينيا
17 -3 -2001

سوګند

چي لا تر څو مي په رباب کي وي تارونه پاته
چي مي له ګوتو کي شهباز خوځېږي
چي يې لا توان د شرنګولو لرم
چي لا نغمه د ږغولو لرم
او لا يو څوک د اورېدلو لرم
او لا مي پاته په نغمه کي وي وروستي سورونه
زه به رباب وهمه
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پرتندي سجدې ليدلای نه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاغي نارې مي اېلولای نه سي
شمع په لاس به په کوڅو کي د رندانو ګرځم
زه به پر کور د میخوارانو ګرځم
تشي پیالې کړنګوم
ځانته زاهد قهروم
اور د دوږخ پاروم
کور د ریا سوځوم
که نشې نه وي که مستي که شرابونه نه وي
که ساقي نه وي سپین لاسونه ډک جامونه نه وي
که محفل نه وي که نڅا که پایکوبونه نه وي
یوه خماره چیغه
څه لېونۍ او څه هوښیاره چیغه
پورته کومه دا سکوت ماتوم
ژوندي قبرونه په نارو ویښوم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چي د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مي اېلولای نه سي
که د تور مخو زاهدانو پیره دارو سترګو
د محتسب او د قاضي دواړو مکارو سترګو
له خلوتونو راوتلو ریاکارو سترګو
په رنجو تورو دوو غدارو سترګو
له ګودرونو د پېغلانو نارې وشړلې
له پایزېبونو یې د شرنګ سلسلې وشلولې
له ماښامونو یې کیسې او لمبې وایستلې
زه به ګودر ګودر نارې وهمه
زه به پر سپینو مرغلینو اوږو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به پر سپينو پر وربښمينو لېچو
د منګوټيو سلسلې يادوم
زه به کيږدۍ ته ورځم
زه به لمبې بلوم
زه به کيسې ويښوم
ځانته زاهده قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تيارو او د سکوت شيطانان
زما پر تندي سجدې ليدلای نه سي
ياغي نارې مي اېلولای نه سي
لا خو ژوندی يم لا له ستوني مي اواز راوزي
لا خو بينا يم سپين له توره بېلولای سمه
لا يوه چيغه مستانه پورته کولای سمه
لا خو په وينو کي بخري ګډولای سمه
لا خو غزلي مستولای سمه
لا مي سينه کي ناويلي ترانې پاته دي
لا ترانو کي څو زخمي زخمي نارې پاته دي
لا له شهبازه سره غبرګي زمزمې پاته دي
لا په رګونو کي څو څاڅکي ويني سرې پاته دي
لا مي په وينو کي څو ګرمي هنګامې پاته دي
لا به زه اوس د انځورګرو په کوڅو ګرځمه
په قلاګانو په حجرو ګرځمه
د ورکي مېني به پوښتني کوم
کوډي کتني کوم
څو سوځېدلي تصويرونه ايږدم
څو پاڼي پاڼي کتابونه اوډم
پکښي څېره د خپل جانان لټوم
له ماتو ماتو قلمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر سپین کاغذ باندي خطونه لیکم
یوه څېره رسموم
بیا له تصویره سره لوبې کوم
ترېنه انځور جوړوم
د زړه په وینو یې خالونه ایږدم
ځانته زاهد قهروم
ما د جنون په سر قسم کړی دی
چې د تیارو او د سکوت شیطانان
زما پر تندي سجدې لیدلای نه سي
یاغي نارې مې اېلولای نه سي

ویرجینیا
19 -12 -2000

او لا اورونه بل دي

د پوهاند عبدالشکور رشاد د شعر په اقتفاء
ها چې په وینو یې لړلي دي د غرو لاښونه
چې یې لمن کي رغړېدلي دي مغرور سرونه
چې یې د توري له هیبته لړزېدل په کټ کي
د غلیمانو د تورزنو جنګیالیو زړونه
چې یې کیسو ته له باګرامه تر سسرامه پوري
یو په یو وښودل د شېر او د سکندر نومونه)1(
چې یې راپاڅي افسانې د اصفهان له کیسو
چې یې له ډاره رپېدله قزلباش پوځونه)2(
چې پاني پت ته یې ور وښودی ایمان د توري
چې د تاریخ سینې ته ولاړل دُراني تېغونه
چې له پامیره تر سپین غره تر خیبره پوري
پکښې ایرې سول یرغلګر او د دښمن هډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له سکندره له چنګېزه یې کړې لارې ورکې
چې د فرنګ پر زړه یې کښېښنودله تور داغونه
چې سره تبۍ یې کړله مځکه د فرنګ او تزار
چې یې په غاړه کې وروتړو مبل د اور لاړونه
چې سرو لښکرو پکښې زر ځله ټکرې وکړې
چې خپل تاریخ ته یې سوغات یوو ړله ژړ مخونه
چې یې د کونډو ، بورو ، ورارو حسابونه ورک دي
چې یې د شمېر په ژبه نه راځي ناصور زخمونه
چې یې تر ننه تر سبا او تر پېړیو پورې
په ښار او کلیو کې وروکړله سره اورونه
چې دې انګړ ته د کوربه بې اجازته راځي
کوم بختور به وړي تر کوره مات ژوندي بندونه
دلته سینې دي له ازله له پولادو جوړې
دلته له ټانک سره ډغرې وهي کلک سوکونه

او یوه ورځ د دې وطن په کړلېچو کې مات سول
د تزارانو په ګناه ککړ خیرن لاسونه
او یوه ورځ سو د پېړیو طلسم دړې وړې
او یوه ورځ له هسکه راغلل د برې زېغونه
ویل یې سپک سول د درانه پښتون انګړ ته چې تلل
د کبرجنو داړه مارو ناروا ټانکونه
پر مځکه جوړې زلزلې سوې د اتڼ له زوره
میدان ته ووتل د تېرو افسانو ډولونه
ولاړې د غرو شاته نیهام سو تښتېدلی ښامار
په میدانونو کې یې پرېښودله مات غاښونه
د کنډوالو ناره یې واورېدل په عرش کې خالق
د کونډې ناوې په نیکریزو سرو لاسو عرضونه
غرونو سیندونو یوه بل ته پیغامونه لېږل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شهیدانو له جنډیو او رېدل رنګونه
چا ویل بیا ګوندي سمسور سي سوځېدلي کلي
ګوندي دا شاړي مځکي بیا وسپړي سره ګلونه
بیا له سورنا او له ربابه نغمې پورته سولې
نڅا ته ووتل د نجونو او زلمو فوجونه
مبارکۍ وې یو د بل غوږ کي ویله خلکو
نن که سبا وي پردي کېږي بېګانه کمپونه
نور به ستنېږي ستړي کډې له پردیو خاورو
نور به خالي وي د پردي ملکو پردي کورونه
نور به شملې د شمله ورو چا ته ټیټې نه وي
زموږ د زلمو غیرت به نه ختې پردي دېګونه
خپل به قاضي خپل به ملک خپل به وي مشر د قام
بیا به پر خپلو مځکو یون کوي آزاد قومونه
بیا به د زرکو په ګامونو وي رواني نجوني
بیا به سینګار وي په کوچیانو زرغونه دښتونه
بیا به د تالندي د زوره غر او سمه رېږدي
بیا به غورېږي د ترنک او ارغسان موجونه)3(

خو یو ناڅاپه سره ورغلې خوني لښکري
بل سول په ښار او په بانډو کي د نفرت اورونه
لکه چي چا ته د پېړیو دښمني وي پاته
لکه بدۍ ته پاڅېدلي وي غلیم ترېرونه
لمبې له کلیو له ښارونو له کوڅو پورته سوې
سره سول د ورور او خور په وینو د غازي لاسونه
د خور پوړنۍ د ابا شمله یې ولوټله
له زړونو ووتل د میني او غیرت نومونه
یا زموږ بچي په کور کي تل دغه ناخوالي کوي
یا په پردي کور کي بدل سول زموږ یاغي مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په نومونو يې سندري جوړولې نجونو
هغو غازيانو يې پر کليو اوروِل مرګونه
او لا تر ننه دا بدمرغه هنګامه جوړه ده
او لا تر ننه کيندل کيږي د ظلمو قبرونه
لا د ابۍ په غېږ کي نه دی کرار سوی ماشوم
لا هره شپه په خوب کي ويني د قاتل برېتونه
لا يوه بل ته سره اړوي اوتري ستر ګي
لا يې په کور کي مېلمانه دي د مر ګي يادونه
چا ورته کړي دي کيسې د هغي بري کوڅې
چي د ژوندي انسان په سر کي چا وهل مېخونه
چا ماشومانو ته ويلي دي چي تل به ويني
د افغانانو په ازل کي نوشته جنګونه
دې افسانو د کور او کلي ارامي وړې ده
له ماشومانو يې غلا کړي دي خواږه خوبونه

هسي نه بيا پردي راغلي وي د سيوري په څېر
له يوه بله مرور کړي د قومونو زړونه
هسي نه بيا يو څو تور مخي په جرګو ورګډ سي
هسي نه يو له بله وجنګوي لوی ښارونه
هسي نه سپکه سي شمله د باتورانو د کور
هسي نه بيا په وير اخته سي دا زوی مړې خونه
بيا خو به نه وي د قلا په مخ کي غل پيره دار
شريک خو نه دي له رقيب سره د زړه رازونه
نيکه ويل چي خپل مو خپل دي بېګانه مغول دي
هېر خو به نه وي د بابا او د نيکه پندونه
بيا په لوی لاس خو به بلا چا رابللې نه وي
هېر خو به نه وي پروني او پخواني نکلونه
چي غمازان مو مرکې کوي د ورونو تر منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهغې ورځې به د وینو وي روان سیندونه
لا به را اوري د آسمانه څخه سره اورونه
لا به غړومبېږي ډک له اوره دوړخې توپونه

ویرجینیا

)1(په هند کې د پښتنو دوو مشهورو شاهانو، شېرشاه سوري او سکندر لودي، ته اشاره ده.
)2(قزلباش)سور سري، یا د سرو خولیو خاوندان(د ایران د صفوي شاهانو پوځیان وه، چې هم یې په کندهار کې د میرویس نیکه له لاسه ماتې وخوړې، او هم یې په اصفهان کې د شاه محمود هوتک د انتقام مزه وڅکله.
)3(ترنک او ارغسان د کندهار دوه لوی سیندونه دي، چې پر غاړه یې ډېر لوی غلجي او دراني قبایل آباد دي.

چې رانه سې پسرلیه

د خوشحال خان خټک د بهاریه قصیدې په پیروي
هی افسوس چې بیا به رانه سي بهار
نه ځولۍ ځولۍ ګلونه نه ګلزار
نه ښایسته به سي تالونه په پېغلانو
نه ولاړ به وي زلمي کتار کتار
نه روان به وي همزولي لاس تر غاړه
نه نوروز نه ګل سرخ نه شالمار
نه به ښکلي وي دښتونه په زلمیو
نه به پورته له باغونو وي چغار
نه به بیا خوشال ایستلې توره راسي
نه به باز غوندي منګل سرکې په ښکار

نه به سره تبۍ کې مځکه د مغولو
نه لښکر به د غلیم کې تار په تار
نه مرغان به د رحمان پر غزل ژاړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بې ګوري څوک فالو نه پر ګفتار
نه به څوک د قناعت په اطلس ویاړي
نه به ګرځي په خرقه کي شهریار
نه به کړنګ و شنو پیالو ته حمید ورکي
نه به شونډي پکښي ویني د خپل یار
نه به اوښکي تویوي پر مسافرو
نه به فرش کي په لېمو دلبر ته لار
مهاجري سولې ورځي شبستان ته
د تورتم لښکر نیولی د لمر ښار

نه د زرکو په نارو دي غرونه ښکلي
نه بازان خوني منګول تېره منقار
نه ناري دي د چڼچڼو د قمریو
نه شاهین پسي وتلی دی په ښکار
په ګزمو د شیطانانو سترګي ګرځي
منګي نسته پر ګودر باندي کتار
پاولي نه کوي شرنګی پر ګودرونو
پېغلي نه لري خالونه د سینګار
نه غوټۍ دي د سوما له اوبو مستي
نه لښکري د بورا ګرځي خمار
نه وږمې ګرځي په شپو کي د ګلونو
نه شبنم له غونچو الوزي سهار
هره خوا ګرځي لښکر د صیادانو
اوس بلبل ترانې نه وایي په جار

د نارنجو ګل به څوک ګرېوان ته یوسي
محتسب چي وي وهلی ننګرهار
څوک به ولیکي خاټول ته غزلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګي لښکر چي پروت وي پر مزار
ګناه کاري سوې جنډۍ د زيارتونو
نه سخي سته نه لمن د لاله زار
جنازې دي چي را اوري پر کورونو
مستي نه لري کوڅې د کندهار
ستا په نوم چي ورانوي د وطن ځلي
ربه ته يې په لعنت که ګرفتار
د احمد پر مېنه مه وای زېږېدلی
مه يې مور د دې وطن وای مه يې پلار
نن يې اور د جنازو پر وطن بل کړ
هم لښکرو د غلام هم د بادار
خدايه يو زخم خو نه دی چي به جوړ سي
کال په کار دي پرهارونه وار په وار
چي به وينښي په نارو وې د نکلونو
له هغو کيږديو پورته دی کوکار
چي دښتونه يې وه ښکلي په اورونو
له هغو خېمو کچکول باسي مالدار
نه شپانه سته نه کيږدۍ نه رمې ګرځي
نه په دښت کي د لېوانو پروت دی ډار
خدايه ورکي سوې شملې د شملورو
نه سرونه سول راپاته نه دستار
له قاصده سره نسته پيغامونه
بدشګون دی سترګي سرې دي د رويبار
رباتونه نابلده راته ښکاري
قافله پر کومه ځي کرار کرار
توره شپه ده کنډوونه کږلېچونه
يا به ړوند وي يا جاهل کاروان سالار
له خزانه تر خزان پوري ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یوه لحظه سکون سته نه قرار
هره ورځ یې له دوږخ څخه راوزي
پر تندي د هري شپې لیکلی نار
هر ساعت یې قیامتي اورونه اوري
زخمي کړي باروي زړونه افګار
کور او کلي د سکروټو کروندې دي
ورور له وروره زوی له پلار څخه بېزار
لا ټولې د لېوني محتسب ګرځي
نه پر سد یې دی پرې ایښی نه هوښیار
د مطرب له شهبازونو اوښکي اوري
نه په سور کي یې رباب دی نه سیتار
نه په غلا نه په ښکاره یې دیدن کېږي
د جانان کوڅې نیولي دي اغیار
نه ساقي ډکي پیالې راوړي محفل ته
نه یاران دي په مستیو کي سرشار
نه د ګل په نصیب سرې شونډې د پېغلو
نه بورا سینه څیرلې ده په خار
ځه په مخه دي ګلونه پسرلیه
درته نور به وي ملکونه انتظار
دا یتیمي ځنې نه غورځې اتڼ ته
دا زوی مړي تا ته نه دي د روزګار
ته د کونډو اوښکو نه یې د پوښتني
د زهیرو زړونو مه اخله آزار
جهاني د خوشحال خان له برکته
د سکروټو په قلم لیکي اشعار

ویرجینیا
3 -1 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بنګلو نجلۍ)بیلي جویل(

دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
زما په شان غریب یې هیڅ نه دی لیدلی
نه یې مور کله کیسه ده ورته کړې
نه یې خیال ته دا سې څوک دی ورغلی
دا نجلۍ ده نازولې د قصرونو
ورته نسته لار د پلونو د خوارانو
نن یې زړه ته ده زما مینه ورغلې
نن د بخت په ازمېینه ځم یارانو
نن یې کړې فیصله د ژوندانه ده
نن سپاري چا ته جلو د خپلې مینې
نن به زړه د چا له زړه سره پیوند کړي
تودوي د چا په وینه خپلې مینې
نن یې زړه غواړي چې ځان لره پیدا کړي
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دی میني وړی
زه له دغې ډلې نه یمه یارانو
دا په لوړو بنګلو کې د ښار اوسي
ما د دې نړۍ هرګز نه ده لیدلې
زه د دې دنیا ته نه یم ورغلی
ما لا خپله طالع نه ده ازمېیلې
سترې سوې ده په سپینو بنګلو کې
زړه یې شین دی له هغه ژوندونه ژاړي
د غټانو له زامنو ده بېزاره
نن یې زړه د غریبانو سره غواړي
نن که نه سمه ور ورڅلای مرغلرې
یوه ورځ به مې راخیژي د بخت ستوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې به جوړ کمه باران د سرو او سپینو
په ټولۍ کې د سیالانو به مې ګورې
هغه ورځ به دا زما په مینه ویاړې
راسره به وې پر ځنګ باندې روانه
په ورو ورو به اخلې ښکلې قدمونه
لکه زرکه لکه سروَ خرامانه
نن یې زړه غواړې چې ځان لره پیدا کړې
یو غښتلی په زړه کلک له غریبانو
خو له ما څخه اختیار دې مینې وړی
زه له دغې ډلې نه یمه یارانو
نن یې زړه ته زما مینه ورغلې
ما هم زړه په بنګلو کې دی بایللی
ور روان یمه د بخت په ازمېینه
نازولې ته مې واک دی ورسپارلی

ویرجینیا
31 -5 -1999

موږک شېر

د لوی ښار څخه دباندې یو دره وه
جوړه کړې یوه شیخ پکښې دېره وه
ته پروت و په خواستونو پر سجدو به خدای
ټولې شپې یې تېرولې په نفلونو
که څو د ښار پر خلکو باندې ګران و
دی له خلکو راګوښه په غم د ځان و
دوولس میاشتې به یې تل روژې نیولې
یوه ورځ یې چا ډوډۍ نه وه لیدلې
یا په ذکر یا په فکر به مشغول و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیر پر هر چا باندي ګران ورته مقبول و
نه یې وړلې شکرانې نه خیراتونه
نه یې چا ته ورلیکله تعویذونه
د دعا د پاره خلک چي ورتلله
پیر به یو ګړی حضور ته وربلله
نور نه شیخ د دنیا کار لره وزګار و
نه له ښو نه یې له بدو سره کار و
یوه ورځ یوه موږک په حجره کي
شل او سل ځله آزار کړ په سجده کي
چي به شیخ کله ورټیټ سو و سجدې ته
د موږک لکۍ به ورغله و خولې ته
شیخ کرار ورځخه وکړله پوښتنه
ما پر څه آزاروې په بخت پمنه
موږک وویله شیخه ستا قربان سم
د مرګي مخته دي سپر بلاګردان سم
د پیشو له لاسه ډېر یم کړېدلی
شوم نهر یم وږی تږی ژړ زبېښلی
د ظالمو پیشوګانو له ناتاره
یو ګړی وتلای نه سمه له غاره
ته دُعا وکه چي زه غټه پیشو سم
نور به هر ګړی بېغمه له حملو سم
شیخ دُعا وکړه موږک توره پیشو سوه
هغه دم خدای ته د شکر په سجدو سوه
سمد ستي یې کړه حمله پر موږکانو
مرګ یې ګډ کړ په خپل کور کي په خپلوانو
نه یې مخ وکوت د خپلو ګاونډیانو
نه د ورونو، د زامنو، اکاګانو
خپله مور او پلار یې څیري په منګول کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېلمانه يې خويندي وروڼه د اجل کړل
راوتلای موږ کان نه سوای له غاره
سپوږ په کور کې هيچا نه واهه له ډاره
يو څو ورځې يې پر خپل کلي مېله وه
د پيشو بربتونه غوږ منګول يې سره وه
بيا خلوت ته سو دننه ويل پيره
ستا قربان سم د خوارانو دستګيره
د ښار سپيو مي تريخ کړی خوږ ژوندون دی
ښکار له بېري نه سم کړای وچ مي لړمون دی
راته غاپي په کورو کي پر بامونو
ګرځېدای نه سم پر جګو دېوالونو
په دُعا دي يو لوی سپی راڅخه جوړ که
په دې سپيو په کوترېانو مي زړه سوړ که
شيخ پر چوف کړه پيشو ځای پر ځای خېل سو
هغه دم د پيشوګانو په تکل سو
په ځغستا به يې ايستې له کلي کوره
نه يې خړه پيشو پرېښوده نه توره
که پيشو به پيدا نه سوه د کورونو
واړه سپي به يې داړله په غاښونو
لاروي يې ډاروله په ګواښونو
ماشومان يې ځغلول تر خپلو خونو
و هر چا ته يې ښودلې خپلې داړې
څوک ترې خلاص نه وه په ناستې په ولاړې
خو څو ورځي وروسته بيا ولاړی حجرې ته
شيخ يې نه خوشي کاوه خپلې سجدې ته
ويل شيخه زه په کومه خوله ګويان سم
ستا تر پښو دي صدقه سمه قربان سم
په عذاب کړم په کوڅو کي ماشومانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کانړي وينم په لاسو کي د لويانو
نه کورو کي مي پرېږدي ډلي د سپيانو
نه په ښار کي پر دوکان د قصابانو
دا يو زه په ټوله ښار کي خوار و زار يم
ته وا زه د ښمن د هر سړي د پلار يم
شيخه ماته دعا وکړه چي لېوه سم
کوڅې پرېږدم او سېدونکی د ځنګله سم
شيخ پر چوف کړه سپی هغه ګړی لېوه سو
پر سجده سو او روان پر لور د غره سو
يو څو ورځي يې کړې تېري په ښکارونو
ګرځېدی پر لويو غرونو پر دښتونو
دواړي زامي به يې سرې وې تر غوږونو
په څيرلو د اوزګړو د پسونو
انګولا يې خوب حرام کړ د کوچيانو
سرګردانه يې کړې ورځي د شپونيانو
ډار يې واچاوه د دښت پر ماشومانو
ترګودر پوري په لار کي د پېغلانو
يوه شپه په نيمه شپه کي را روان سو
بيا د پير د برې ته ورغی نالان سو
ويل شيخه په دې غرونو کي پړانګان دي
د ځنګله په هغه بل سر کي زمريان دي
له هيبته يې په ښکار وتلای نه سم
له ستمه يې خپل ښکار خوړلای نه سم
ځغلوي را څخه زما کړي ښکارونه
که څه وايم راته وښيي غاښونه
ته دعا و ماته وکه چي زمری سم
هم په ځغاسته هم څيرلو ګړندی سم
چي د چا نه وي تر ما تېره غاښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمرګي پوري ونه وينم ظلمونه
بيا به نه راځمه پيره ستا تر کوره
له لمونځونو به دي نه باسم په زوره
پيرپر چوف کړه لېوه ځای پر ځای زمری سو
انګولا ورڅخه هېره سوه غړومبی سو
شور يې ګډ کړ د ځنګله په حيواناتو
سمه، غر، ځنګل يې اورکړ د هوسيانو
چا ليدای نه سوای تولیِ د ګيدړانو
په غارو کي آرام نه و د خوارانو
که به وږی و که نه و ده وژل کړل
له سهاره تر ماښامه يې داړل کړل
له ځنګله څخه کوچ وکړ چغالانو
تخم ورک سو د هوسيانو د سويانو
ګوره څرنګه دا فکر ور پيدا سو
چي د شپې روان د شيخ د کور پر خوا سو
شيخ چي وليدی زمری، ويل يې وايه
څه مشکل يې راوستلی تر دې ځايه
اوس به چا يې پر دې سيمه کړولی
په ځنګله کي خو تر تا نسته ښاغلی
زمري وويل دا نن ځکه غړومبېږم
چي يو بل موږک زمری نه کېږدا رېږم
بل مي ښکار ميندلی نه دی په ځنګله کي
ګوندي ستا غوښي د زړه سوده را وکي
چي زمري کړې شيخ ته سپيني خپلي داړي
شيخ يې تو کړلې له قهره پر مخ ناړي
ويل ځغله زما له کوره څخه ورک سه
نه لېوه يې نه زمری بيرته موږک سه
زمري وکتل و ځانته چي موږک سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېماني، څه ګټه نه کول هک پک سو
د خپل غار پر لور يې پورته کړل ګامونه
رېږدېدله يې لکۍ، اوربوز، غوږونه
خو په غار کي نه ملګري نه خپلوان وه
ده وژلي وه که ورونه که سيالان وه
چي په شاوخوا کي پاته موږکان وه
ټول د ده د وينو تږي دښمنان وه
په هر پوست کي يې وژلي حيوانان وه
موږکان وه که پسونه که لېوان وه
چي د بل په مټو غټ سي يا زمري سي
په هغه ګړي له قام څخه پردي سي
اول غوښي خوري د خپلو قريبانو
ښخوي داړي په خپلو په يارانو
دا يې هېره وي چي نن ته تېر بدل سته
چي هسکېږي يوه ورځ کښته کېدل سته
چي يې عقل خدای موږک غوندي کوچنی کي
يوه ورځ پر خپل بادار باندي غورځی کي
6 -2 -2000

سرچپه قضاوت

يو بڼای په يو لوی ښار کي هستوګن و
نعمتونه يې پرېمانه وه شته من و
خدای ورکړي وه کورونه جايدادونه
له نيکونو ورته پاته وه باغونه
همېشه يې وه په کور کي مجلسونه
د رندانو د مستانو محفلونه
پرې راټول به تل ساقيان او مطربان وه
په وينا او په صفت به يې ګويان وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشه يې مېلمانه پر دسترخوان وه
هم رندان، هم ملايان هم سرکاريان وه
غوړه مالو پکښې ژبې ټکولې
حاسدانو په غاښو شونډې چیچلې
يوه شپه يې کور کې نوې ننداره وه
په لکونو يې اخیستې منظره وه
د عصري هنر يو ښکلې نمونه وه
د رنګونو او خطونو تنسته وه
رابللي يې پوهان او هوښياران وه
شاعران وه استادان، هنرمندان وه
هر يوه د منظرې صفت بيان کړ
پکښې هر يوه پيدا ځانته جهان کړ
هر يوه ته ښکارېدې خپلې خبرې
مرغلرې او خوږې لکه شکرې
يو بډای چې تر دې نورو ډېر هوښيار و
پړسېدلی خېټور په غوښو بار و
ډېر شته من و مصاحب د شهريار و
همېشه په هر مجلس کې په ګفتار و
په ښي لاس يې و ځنځير ښکلی د زرو
په کيڼ لاس يې وې ګوتمۍ د جواهرو
په غرور سو د تابلو خوا ته ور وړاندې
تر نظر يې کړله تېره لاندې باندې
يو څو ګامه را پر شا بيا ورنژدې سو
په ستايلو په تحسين د منظرې سو
ويل څه ښکلې بېړۍ دې څه بندر دی
څومره ښکلی ترسيم سوی په هنر دی
د بندر له څنګه وګورئ لوی ښار دی
سوداګر دې کارګر دې کار و بار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه عجب یې ترسیم کړي انسانان دي
د حیرت ګوته په غاښ هنرمندان دي
د تاریخ استاد را وړاندي سو میدان ته
د شاباس ګوته یې ونیول مېزبان ته
ویل ستا هنري ذوق دی د ستایلو
ګوهر نه دی د هر چا د پېژندلو
دې تابلو کي ما ته ښکاري قلاګاني
د قدرت او عظمتونو شاهداني
پکښي پټ دي د پېړیو داستانونه
د تورزنو جنګیالیو تصویرونه
هر یوه کونج کي یې جلا ښخ دي نکلونه
هر یو نکل یې راسپړي تاریخونه
لوی ملا چي رابللی و جرګې ته
په ځیر ځیر به یې کتله منظرې ته
ده هم ورکړله تابلو ته خپله رایه
وې د لیري یو معبد وینم له ورایه
راته ښکاري یو ټولی د انسانانو
عبادت ته به روانه وي یارانو
ښېله شکه دا نقاش خالق پرست دی
پر څښتن باندي عاشق د میني مست دی
چي یې هېر نه دی څښتن په دې تابلو کي
ور په زړه یې دی یو رنګ سلو رنګو کي
دې مجلس ته چا شاعر و رابللی
په ثنا او په صفت کي و منلی
یوه لویه قصیده یې کړه آغازه
د کوربه د زړه له خوښي سره سازه
وې یې څه ښکلي موجونه څه څپې دي
په تابلو کي د رنګونو قافلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمندر دی د توپان پکښې نارې دي
د آسمان پر سینه لړې راخورې دي
له افقه د لمر وړانګې راښکارېږي
د روښانې آیندې پر لور ځلیږي
دې تابلو کې تاسې وینئ سیمبولونه
ترسیم سوي نن سبا او تېر وختونه
تاریخي قلا یې نقل د پرون دی
نن توپان دی لمر نښان د سباوون دی
د ګلبوټو پر ښاخونو چې زوزان دي
د یارانو په محفل کې غمازان دي
یو نقاش هم دې محفل ته ور راغلی
یوه کونج کې چیرته ناست و اسکېرلی
کوربه ږغ په لوړ آواز کړ له نقاشه !
ته هم ورکه خپل نظر تصویر تراشه !
دا خو ته یې چې تابلو به دي ستایلای
یو په یو به دي رنګونه راسپړلای
ته پوهېږې په اسرار د تصویرونو
ستا به زده وي ګونګه ژبه د رنګونو
په قدم قدم نقاش راغی نیژدې سو
په ځیر ځیر په ننداره د منظرې سو
پر څېره یې د حیرت نښه ښکاره سوه
پر شونډانو یې نرۍ مُسکا خوره سوه
وې ښېشکه د لکونو منظره ده
خو افسوس چې ځړېدلې سرچپه ده

ویرجینیا
1-12-1999

شیخ نصرالدین

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر پخوا په يوه کلي کي يو ځوان و
هم غښتلی هم په عقل پهلوان و
خو هر ګوره هم بېکسه هم نېستمن و
له نصيب څخه په زړه کي ګيله من و
نصرالدين ورباندي نوم ايښی خپل پلار و
نصروګی خلکو باله ځکه چي خوار و
نه يې ژمی نه يې دوبی په راحت و
له يخنيه له ګرميه په زحمت و
زړه يې تور سو له خپل ملکه له خپل ښاره
له لويانو کشرانو سو بېزاره
ويل ځمه په سفر هر څه چي کېږي
له نصيبه له قسمته به پېښېږي
په خواری پسي يې لېځي وغړلي
په ملکونو ګرځېدی کلي په کلي
يوه ورځ پر نصروګي باندي تياره سوه
په زيارت کي يې د شيخ پر لنګر شپه سوه
دا زيارت او دا لنګر د شيخ قادر و
په پيرانو کي منلی معتبر و
د زيارت هره ګوښه کي څو کوټې وې
پکښي ناست وه مېلمانه کيسې تودې وې
له لنګره راوتلې کاسې ډکې
مېلمنو پکښي وهلې ګولې کلکې
په لنګر کي نصروګی ورته د ېره سو
په ټولی د تيارخورو کي مېلمه سو
چي کيسې د مېلمنو يې اورېدلې
د خپل هوښ په ترازو کي يې تللې
د دروغو يې سل واورېدل نکلونه
ورځرګند سول د لنګر او پير رازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نصروګی هم په خلوت کي پر سجدو سو
له سهاره تر ماښامه په نفلو سو
نه خوراک ته يې و پام نه و کیسو ته
کری ورځ یې وه ورکړې و سجدو ته
په خبر چي ملنګان او دروېشان سول
په ثنا او په صفت ورته ګویان سول
شیخه کله یې راغلی له کوم ښاره
مورږ دي ټول سو قرباني پر هغه لاره
نصروګي چا ته ورنه کړل جوابونه
ملنګانو پر زړه یوورړله داغونه
یو مرید چي په دې نورو کي هوښیار و
د لنګر په لګو پټو خبردار و
سمدستي یې شیخ قادر ته ویل پیره
ستا قربان سم د شیخانو لویه میره
زمورږ لنګر لره راغلی مسافر دی
کری شپه پر سجده پروت دی بختور دی
له سهاره تر ماښامه کړي نفلونه
په سجدو یې سترې کړي محرابونه
نه دا ټوله ورځ له چا سره رږغېږي
نه خبرو نه کیسو ته وزګارېږي
نیمه شپه پیر د خلوت پر لور روان سو
پټ په غورږ کي نصروګي لره ګویان سو
ویل ژر دي د مطلب خبره وایه
همدا نن شپه روانېږه له دې ځایه
نصروګي ویله پیره ستا قربان سم
ستا په امر به په نیمه شپه روان سم
په خواری پسي له ښاره یم وتلی
مسافر د بل وطن په زړه نتلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل نصیب کړم برابر پر دغه لاره
اوس کومک غواړم له تا او له بادار ه
پیر را وایستې یو څو پیسې دباندي
په نرمي یې نصروګي ته کړې ور وړاندي
ویل ځه دغه پیسې دي هغه خر دی
نازوه یې ډېر غښتلی ځناور دی
نصروګي پیسې راواخیستې حیران سوګ
پر خره سپور سو د نصیب پر لور روان سو
یو څو شپې یې مزل وکړ د دښتونو
خر یې زوړ و ژر ناروغ سو له مزلونو
نیمه ورځ یې ساه شړل پروت و پر لاري
له دوو سترګو یې راتلې د اوښکو داري
تر ماښامه نصروګی بیرته تنها سو
خر یې مړ په زړه زخمي په واویلا سو
خر یې ښخ کړ یو لوی قبر یې ور جوړ کړ
کړی شپه یې اوښکي توی کړې زړه یې سوړ کړ
په سبا یې ورته راوړه له بازاره
یوه سره او زرغونه جنډۍ تیاره
ویل دا د غیبانه بابا زیارت دی
ما میندلی د کلونو په زحمت دی
شپه او ورځ مي ورته کړي وظیفې دي
په نفلو مي سپیني کړي ورته شپې دي
لس پنځلس ځله خوب کي دی راغلی
په خپل لاس یې ما ته خپل قبر ښودلی
دا زیارت دی د زړه ماتو رنځورانو
د نېستمنو کونډو رنډو پردېسانو
د زیارت خبري تلې تر وطنونو
غیبانه بابا مشهور سو پر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا غوا يي ورته راوړله چا پسونه
چا پيسې ورته راوړې چا خيراتونه
كه سپاهي و كه كوتوال كه حكمران و
غيبانه بابا ته هر څوک ور روان و
په لږ وخت كي نصروګی شیخ نصرالدين سو
هم شته من سو هم ولي سو آس يې زين سو
اوازې يې سوې خپرې پر هيوادونو
تر نيژدې، ليري، وړو، لويو ښارونو
درې څلور يې په نكاح كړلې عورتي
ښايستې وې لكه زركي لكه بتي
شيخ قادر ته احوال وركړ مريدانو
په لنګر كي تيارخورو ملنګيانو
چي يو شيخ دى پيدا سوى له شيخانو
وايي پير يم د خوارانو بې وزلانو
پښې لاسونه يې جوړ كړي د شلانو
بينا كړي يې دي ستركي د ړنديانو
هنګامه يې په ملكونو كي خپره ده
تر هر كونج پوري يې تللې اوازه ده
دې كيسو د شيخ قادر زړګوتې شين كړ
نوي شيخ د ده په خونه جوړ ناورين كړ
هم يې شيخ هم يې هوښيار مريد غمګين كړ
نيمه شپه وه را روان سو آس يې زين كړ
په زيارت كي يې د شيخ وكړه پوښتنه
هغه نه مانه خلوت كي څوک دننه
خو چي نوم د شيخ قادر يې تر غوږو سو
سمدستي په خپل خلوت كي په تپو سو
ويل مه راځئ مجلس ته مريدانو
راز و نياز دى په خلوت كي د پيرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي يو ازي په خلوت کي دوه شيخان سول
يوه بل ته يې کتل سره ګويان سول
د دې نوي زيارت نکل يې بيان کړ
حقيقت يې شيخ قادر لره عيان کړ
شيخ قادر ويل پر تا دي آفرين وي
ستا پر ټولو غليمانو دي ناورين وي
زما او ستا حقيقت ځکه نن پنهان دی
چي په دواړو مو ملګری يو شيطان دی
چي پر خره باندې بيرغ دی درولی
د شيطان دي لاس تر شا دی اړولی
ښه يې وساته بچيه دا نسلي دی
پلار يې زما ځخه جوړ کړی پير ولي دی
د نيکه سر يې لا ښخ دی په بل ښار کي
زر دروښه يې پراته ورته په لار کي
د هر چا د زړه حاجت په روا کېږي
رسينده دی د هر چا په داد رسېږي
زرغونې او سرې جنډې باندې رپېږي
د کلونو رنځوران پکښې رغېږي
په رمو ورته را درومي دروږونه
ساده ګان يې پر زيارت کړي طوافونه
د پښتون قام دی کهول د جاهلانو
پکښې تل ګرځي فوجونه د پيرانو
کچکول نه پرېږدي خالي د ملنګانو
لېونی په دې وطن کي قلندر دی
د هر ټګ او د ټګمار يو تود لنګر دی
چي هر څوک سي باوله خيرني څوښي
وربخښي خلک پيسې خويندي او لوڼي
پرون ۀم ورته راغلی نن آغا دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم سید دی هم بزرګ دی هم ملا دی
چي او ږده ږیره یې پر ښوده پېشوا دی
هر یو سترګی د رندو د ښار پاچا دی
که پر دې دنیا دي خوښ وي جنتونه
ښایستې حوري غلمان او شرابونه
یو ځو ورځي درته بویه خلوتونه
جوړوه په لویه لار کي زیارتونه
په میراث پر پرېږده ټبر ته لنګرونه
پاچهي کوه نسلونه پر نسلونه

واشنګټن
9-4-2000

مهار کړي اوښان

سره غرمه سوځنده لمر و سور بیابان
کمکی اوښه وه په پای کي د کاروان
دروند یې بار وربانديې ایښی د سامان و
غوټه کړی یې په مور پسي پېزوان و
چي هر ځو یې پی کوله رباتونه
نه مزلونه خلاصېدله نه دښتونه
په ژړا ژړا یې ږغ کړل خپلي مور ته
خدایه څه مهال به ورسېږو کور ته
راته نه ښکاري دا لار د ختمېدلو
توان مي نسته په وجود کي د ځغستلو
لړ په ورو اخله قدم ګړندی موري
تر سږمو مي وزي نته پوري وري
دومره ولي په تلوار اخلې ګامونه
یو په یو مي ټول خوږېږي اندامونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مور يې شنه د ژړا ولاړه ویل لوري
زما په پزه کي نتکۍ ده بختوري
په بل اوښ پوري مهار مي دی تړلی
د هغه مهار بل اوښ ته غځېدلی
لا په مخ کي لس یوولس نور اوښان دي
ګړندي په دې دښتونو کي روان دي
زمونږ په مخ کي يو لوی اوښ دی زورور دی
نازولی د بادار دی زمونږ افسر دی
د هغه مهار په لاس کي د انسان دی
د بادار له ساروانانو يو ساروان دی
ځي په امر د بادار او د لویانو
هغه نه ګوري خاطر د حیوانانو
زه پخپله یمه ستړې له مزلونو
زګېروی اورمه د خپلو اندامونو
په کلونو دې دښتو کي یم روانه
ستا په شان مي واک پردی دی له خپل ځانه
بند پر بند مي ټول وجود راته ژړېږي
هر هډوکی مي جلا جلا خوږېږي
له ناکامه ورېم بارونه پر دې لاري
انسانان مي هره ورځ ګامونه ځاري
هره ورځ که سو را پام د ساروانانو
سمدستي مي خرڅوي پر قصابانو
وېشل کېږي به مي غوښي پر کورونو
د پښتیو ، د لاسونو ، د ورنونو
هغه لوی بختور اوښ چي نن غړومبېږي
يوه ورځ د ده نوبت هم رارسېږي
دی به هم سي د قصاب تر چړې لاندي
يو بل اوښ به سي افسر تر نورو وړاندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ازله مو نصيب راغلی خوار دی
چي لوېدلی مو د بل په لاس مهار دی

ويرجينيا
8 -19 -2000

د ابليس پندونه

يو کيسه مي اورېدلې ده يارانو
د ابليس د اولادونو شيطانانو
يوه ورځ ابليس راټول کړل اولادونه
د چا سل وه د چا زر کاله عمرونه
ترې يې وپوښتې کيسې د عملونو
د خاورين بنده د کړو ګناهونو
څه تخمونه د فساد مو دي شيندلي
څه بدۍ مو دي په مځکه کي کرلي
مشر زوی چي يې په عمر زر کلن و
مخ يې تور په ونه جګ په اوږو پلن و
سمدستي سو د خپل پلار مخ ته ور ورانډي
شيطاني پانې يې کړلې لاندي باندي
ويل پلاره يوه ډله ماشومان وه
په خوښۍ د مدرسې پر لور روان وه
ما يې لاره کړه بدله و بازار ته
له مکتبه مي رهي کړله قمار ته
تله جومات ته بله ډله د زلميانو
ما روان کړله پر لار د فساديانو
سل او څو پرهېزګاران مي شرابيان کړل
له خلوته مي پر بده لار روان کړل
ابليس ورکړله پر مخ څپېړه کلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل یې چې سه بېخبره بې درکه
لا اوس هم نه یې ترځایه رسېدلی
ته وا نه یې له ابلیس څخه زوولی
تا ته اوس هم شرابونه قمارونه
لا ښکارېږي جنایت او فسادونه
هی افسوس چي پر تا تېر سول زرکلونه
له خپل پلاره دي وانه خیستل پندونه
دوهم زوی سو را دمخه ویل پلاره
کښېنستلی پر ځای نه یمه بېکاره
پرېږ به نه ږدمه چي یو سړی پر لار وي
چي ژوندی یم همېشه به مي دا کار وي
ډلي ډلي مي له لاري دي ایستلي
څوک مي غلا څوک مي زنا ته هڅولي
سل مي ښځي له مېړونو جلا کړي
نېکمرغیو ته مي ساندي دي وروړي
یو په بل مي انسانان دي قتل کړي
بې ګناه مي په ناحقه تور نیولي
ابلیس وواهه پر مخ باندي په زوره
ویل کشکي ته پیدا نه وای له موره
ته لا اوس هم خبر نه یې فساد څه دی
د نېکیو او بدیو بنیاد څه دی
چي انسان خدای له ازله پیدا کړی
په خمیر کي یې فساد دی ور اخښلی
پر دنیا چي خدای کرلي دي قومونه
د انسان په وینه ګډ دي فسادونه
که پر مځکه شیطانان وي او که نه وي
که دامونه د شیطان وي او که نه وي
انسانان به وي اخته په بدو چارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دنیا به مالامال وي له بدلارو
خبردار چي نوم د قتل ځوک یاد نه کړي
په نامه د قاتلانو زړه ښاد نه کړي
ما د قتل نوم دنیا ته دی راوړی
ما د وړور په چاړه وړور دی حلال کړی
ما هابیل دی په قابیل باندي وژلی
ما د خون او قتل تخم دی کرلی
چي پر مځکه انسانان وي دا به کېږي
له تېغونو به سرې ویني راڅڅېږي
هغه زوی چي یې تر ټولو کشری و
هم خوارځواکی هم په ونه ټیټ ګردی و
خو په کور کي د شیطان لکه زمری و
هم په عقل هم په ژبه ګړندی و
ویل پلاره ما ټول کال زحمت ایستلی
شپه او ورځ مي په خواری، دی ځان وژلی
کښېنستلی کرار نه یم له چالونو
یو ګړی نه یم بېغمه له دامونو
هلته لیري یوه ښار کي حکمران و
هم هوښیار و هم عادل پر خلکو ګران و
پر وطن یې جوړه کړې کراري وه
شپه او ورځ یې په کورونو کي ښادي وه
ما راپورته یو نا اهله کړ د ښاره
د قدرت مي ورته جوړه کړ له لاره
اوس په ښار کي دا نا اهله حکمران دی
یو ناپوه دی په ګونګۍ ژبه ګویان دی
په وطن کي عدالت نسته ستم دی
خوښي نسته واویلا ده تور ماتم دی
نه مېلې سته نه سازونه نه جشنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زلمي او پېغلې ګډ کوي رقصونه
نه هوسیو غوندي ښکلې نجونې غورځي
نه خندا د چا پر شونډو باندي ګرځي
چي هوښيار دي نن سبا ورنه کوچېږي
د حاکم له لاسه مېنه سپېره کېږي
له خوښيه ابليس وکړله چيغاره
اخ تر خوله دي سم قربان زو يه هوښياره
زوی دا ستا په شاني ښايي ابليس پلار ته
شرمنده دي مشران وي ستا کردار ته
چي نا اهله په وطن کي پر قدرت وي
تباهي به يې ليکلې په قسمت وي
اوس پخپله يو د بل په لاس قتلېږي
اوس پخپله د انصاف تله ورکېږي
نه تميز د ښو او بدو به اوس کېږي
نه په شرم نه ګناه به څوک پوهېږي
نه به لاس د چا ګرېوان ته ور رسېږي
نه ظالم به له مظلوم څخه بېلېږي
نه په داد به څوک رسېږي د خوارانو
نه به اوري څوک فرياد د مظلومانو
قاتلان به ګرځي سرې سترګي په ښار کي
بېګناه به قصاصېږي په بازار کي
چي د چا په سر کي سترګي د ليدو وي
ورته مخ به د ناورين او جنازو وي
د چا عقل چي انسان غوندي پر لار وي
يا په دار لکه منصور يا به سنګسار وي
چي نا اهله واکداران چيري پيدا سي
د تيارو سي ورته مخ د ورځو شا سي
که مو نه سرېږي زړه په انسانانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تباه غواړئ نړۍ د بندګانو
که اورونه ابدي غواړئ بچیانو
که دوږخ مو وي مطلب د دې خاکیانو
که تل غواړئ پاچهي د شیطانانو
واک ضرور دی د نااهلو حاکمانو

ویرجینیا
6 -4 -1999

اصیل میراث

یوه ورځ کاروان روان و په دښتو کې
په اغزو کې د اهار په سرو غرمو کې
له توند باده سره دوړې بادېدلې
زنګولې په قافله کې شرنګېدلې
خولې او پزې وې پېچلې ساروانانو
لارې ورکې وې په دوړو کې له سپیانو
غرغرې به کړې په دوړو کې اوښانو
هم رمبارې به سوې پورته له جونګیانو
په دې ترخ کې یو جونګی پلار ته نیژدې سو
ترې یې وکړله پوښتنه په ګیلې سو
ویل پلاره زما په زړه کې ده پوښتنه
اند ېښنه مې دا څو ورځې خورې دننه
ستا په مخ کې زه بل اوښ ګورم روان دی
نازولی د صاحب او د ساروان دی
ساروان تل کوي خبرې د ماریانو
ماري اوښ وایي اصیل دی د اوښانو
زه چې ګورم اصیل نه را معلومېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوراک ډېر کوي له بار څخه بېرېږي
چي تر بار لاندي يې لږ اوږې درنې سي
هم غړومبېږي هم يې پورته غرغړې سي
د ماريانو وي اکثر بدرنګي غاړي
لا په لار کي بېهوده وهي رمباړي
پر هر ځاى چي اغزي ويني پر حمله کي
هر ګړى به غاړه شپږ ګزه اوږده کي
هم په ونه تر ده جګ هم زورور يې
هم په ځغاسته کي چابک يې هم زړه ور يې
هم درانه درباندي بار وي تل بارونه
هم دښتونو کي اوږده وهي مزلونه
نه تمامه ورځ په غم کي د خوراک يې
نه کمزوري يې تر هر يوه چالاک يې
ماري څرنګه اصيل وي په کتار کي
څوک به وي چي په دې سُر مي خبردار کي
پلار يې غاړه کړه اوږده بيا يې کږه کړه
ورته لنډه يې د ژوند اوږده کيسه کړه
ويل دا قانون دا زر کاله جاري دى
د هر اوښ لکۍ چي وتړې ماري دى
له ماري اوښه هر اوښ چي پيدا کېږي
د ماريانو په کتار کي حسابېږي
چي پيدا سو له ماري هغه دي ښه خوري
د کاروان مخ کي روان کمه دي نه خوري
هم اصيل هم نازولى د اوښانو
هم منلى د ساروان هم صاحبانو
خو چي زموږ په څېر نه اصل نه ماري وي
نه په مخکي يې ساروان رهي کاري وي
هم به ځي تر قصابانو هم باري وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قسمت یې رسېدلې تل خواري وي
تل یې نته وي په پزه درد په ځان کې
د ماریانو ترشا دروې په کاروان کې
کله کله ساروان ورکړي ګوزارونه
له وهلو یې خوږېږي اندامونه
تل حساب وي د کم اصلو په حساب کې
نوم یې نه وي د ماریانو په کتاب کې
چې خبري د کاروان سي یا د بار سي
زموږ په ډله کې یې لس او ښه په کار سي
او چې وخت یې د خوراک او د اغزو سي
هلته هر څه پر ماري باندي پېرزو سي

-9 -2001

چرګ او باز

یوه ملک کې هستوګن چېرته لوی خان و
خان لا څه چې په تربرونو کې سلطان و
په سلګونو یې جوړ کړي وه باغونه
بهېدل یې په شنو مځکو کې سیندونه
ډېر شوقي و د ښکارونو د بازانو
په بازانو کې پاچا و د سیالانو
ډلې ډلې یې درلودې د مرغانو
د کوترو د سیسیو د چرګانو
یوه ورځ د چرګ او باز سره جرګه سوه
د جرګې خبر کرار کرار ترخه سوه
کلنګي چرګ ته باز ووېل مغروره
کبرجنه بې وفا یې لکه توره
له سهاره تر ماښامه په نس موړ یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر بامونو باندي ګرځېږ په زړه سوړ يې
کرۍ ورځ درته رسېږي نعمتونه
د جوارو درته ډک دي ګودامونه
نه مي ورېږي يوه ورځ يې ته ليدلی
نه په کار پسي بادار يې استولی
نه له تا کوي څوک تمه د کارونو
نه وزر لري د لويو پروازونو
ورځ دي تېره په خوښۍ سي په سيلونو
د مستيه باسي زور تر آذانونو
خو چي کله نوکر ځغلي چرګان نيسي
دوی دوې خپلي کړي دوې پور کړي دوې رانيسي
که کمکي دي که لويان دي په نارو سي
څوک په منډو سي څوک پورته پر بامو سي
ته هم ګډ سې په ټولۍ کي د چرګانو
خلاصوې يې په ځغستا له انسانانو
زه چي باز يم خدای راکړي شهپرونه
تر ياغي وزر مي لاندي دي لوی غرونه
د آسمان پر لور کومه پروازونه
کښته وينم سمندر خوني موجونه
له هيبته مي پر مځکه مرغان ورک سي
په سينه کي د آسمان تيت او پرک سي
له مشوکي له منګولي مي لړزېږي
د سرو سترګو له هيبته مي بېربېږي
زه راوړم له هسکو غرو ښخه ښکارونه
زما له وهمه په هوا کي چوي زړونه
خو چي کله مي بادار و بولي ځانته
له آسمانه يې رالوېږمه ګرېوان ته
يا يې کښېنم پر اوږو يا پر لاسونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

منتظر د اشارو یم د امرونو
کلنګي چرګ ویل غوږ ونیسه بازه
زه او ته دواړه مرغان دواړه همرازه
ستا خبري د شهپر مي اورېدلي
د تېره منګول کیسې مي دي منلي
مګر تا کله پوخ کړی باز لیدلی
تا کباب دی د بازانو اورېدلی
کله باز دی چا خوراک لره وژلی
تا لیدلی دی په سیخ چېر ته پېیلی
زما په مخ کي زما چرګوړي حلالېږي
زه یې وینم زما همزولي کبابېږي
چي د خان په کور کي ږغ د مېلمستیا سي
د چرګانو په کور ګډه واویلا سي
هر یو چرګ خپله چاره ویني اوبو کي
د سینې ورنونو غوښې په دېګو کي
د جوار چي موږ ته ډک لري لاسونه
زموږ پر غوښو هره شپه باسي تېغونه
او چي تا کړې د شهپر لاپې آغازي
نو دروا خله دا یو څو خبري سازي
ته ښاغلی یې په کور کي د خانانو
چي په ښکار وزې د خپلو همنوعانو
ځان پاچا ګڼې په کور کي د مرغانو
خو په لاس کي یې غلام د انسانانو
تر هغو به یې خانانو ته منلی
چي د ښکار له زوره نه یې لا لوېدلی
چي تېره دي وي منګول تېز دي شهپر وي
په آسمان او سمندر کي دي لاس بر وي
یوه ورځ چي دي منګول کي ختم زور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هغه ورځ به دي ژوند درته پېغور سي
یو کم اصل درته وایي بل بد ذاته
د نازکور به دي سي بل ظالم ته پاته
چي تر تا په زړه کي سخت او ګړندی وي
په نیولو او څیرلو کي زمری وي
لټوي چي غرا و سمه لاندي باندي
په منګول څیري نسونه وروسته وړاندي
ستا په شان به هغه هم اخته په ښکار وي
نازولی به د میر او د بادار وي
ته به هېر يې د بادار د نوکرانو
مسخره به یې د ډلي د چرګانو

ویرجینیا
18 -8 -2000

د پیشو توبه

ډېر پخوا وه په کلا کي یوه خونه
پکښي جوړ وه ګدامونه انبارونه
هم د وریجو هم جوارو پرېماني وه
هم شکري هم غنم وه جوالونه
موږکانو جوړه کړې ورته لار وه
په دې خونه کي یې کړي وه غارونه
چي پیشو به راښکاره سوه دوی به ورک سول
له غارونو به یې نه راتلل ږغونه
یو څو ورځي پیشو پاته سوه دننه
هره ورځ به یې ښکار ل د دوی کارونه
ګوندي نن یا سبا وږي سي راووزي
موږکان په وجود خوار وږي نسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به خواره وي د دوی زما به مېله وي
د هفتو میاشتو به واخلم کساتونه
په لکیو په برېتو به يې کړم لوبي
په پنجو به يې څیرم نازک پوستونه
نازوي به مي بادار او بي بي دواړه
د موږک غریب څوک اوري فریادونه
یوه ورځ د یوه غار په خوله کي ناست و
یو موږک اورېده برېتونه بوڅ غوږونه
د پیشو چي ورته پام سو پر سجده سوه
څو يې پرله پسې وکړله نفلونه
لاس يې پورته کړ و خدای ته په دعا سوه
ویل ته مي را معاف کړې ګناهونه
ما وژلي بې آزاره موږکان دي
په دنیا کي مي ډېر وکړل آزارونه
څه عاجز څه ښکلي ښکلي بندګان دي
بې ګناه مي ولي وکړله خونونه
دا توبه مي کړې قبوله لویه خدایه
ما ته مه کړې را نصیب ستا عذابونه
موږک وا اورېده توبه د پیشو جاني
استغفار او ډول ډول قسمونه
د پیشو ژړا يې ولیده په سترګو
چي کول يې د قبلې پر لور خواستونه
وروسته ورو سوه د موږک خوا ته روانه
ویل وا اوره ما خوړلي سوګندونه
باقي ژوند به مي طاعت او عبادت کړم
په پرهېز به تېروم پاته کلونه
که چا غوښې په خیرات کي را کړې خورم يې
نور پر ما باندي حرام ژوندي ښکارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور له غار څخه راووزه موږک جانه
د کندو په مخ کي جوړ کړه اتڼونه
مبارک دي د کندو غوړي مېلې سه
ځه خوښي کوه نڅا کوه رقصونه
پر دنیا درته څوک څه ویلای نه سي
دې جهان کي ځانته جوړ که جنتونه
موږک واورېدې خوږې خوږې خبري
نه یې پښې په حرکت سوې نه لاسونه
د پیشو د نصیحت اثر ونه سو
و موږک ته یې معلوم زاړه مکرونه
نور پیشو سوله له غاره څخه لیري
ویل ګوره زه پر شا اخلم ګامونه
که له دې تر هغه غاره پوري ولاړ سې
درکومه تا ته لوی لوی انعامونه
یو به درکم د کندو اختیار په لاس کي
بل درښیمه د وریجو ګودامونه
د غوړیو ذخیرې ته به دي بوزم
تر قیامته به در غوړ کمه برېتونه
تر خپل غار پوري به دونه بوره یو سې
چي بسیا دي اولادونه سي نسلونه
د موږک تر خولې اوبه راتویېدلې
تصور ته یې راتلل ټول نعمتونه
مګر تېره یې پیشو کړه له نظره
ژړي سترګي سپین تېره تېره غاښونه
ویل ما لره د غار قناعت بس دی
خدای دي تا ته کړي په برخه جنتونه
فاصله ده ډېره کمه انعام زیات دی
په دې کار کي راته ښکاري حکمتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسي نه چي زه له غار څخه در ووزم
ته مي ښخ کې په سينه تېره نوکونه
دښمني مو پخوانۍ ده زر کلنه
زما نيکونو ازمېيلي ستا نيکونه
ستا نيکونو داسي ډيري توبې وکښې
داسي ډېر يې ننګولي محرابونه
داسي ډيري توبې ماتي سوې نيمګړي
نيمه خوا سوله قولونه پرهېزونه
خو ګناه نه د توبې نه د سجدې ده
ستا په خټه کي اخښلي دي ظلمونه

6 -3 -2000

جنګ پر پوستين دی

يوه ورځ ملا په خپل کور کي بيده و
په خوړو خوبونو مست لکه مينده و
سپيني غوښي يې خوړلي تر سړمو وې
ښوروا ګاني يې څښلي د کاسو وې
خورهار يې رسېدی تر ګاونډيانو
حرام کړی يې و خوب د ماشومانو
چي پر اړخ به راواړاوه مېړمني
بيا به ستوني ستغ سو لاندي تر بړستني
تر پخوا به يې په لوړ اواز خورکی سو
لا په منځ کي به زګېروی کله شپېلکی سو
له ناکامه به يې ښځه په ژړا سوه
خپل مېړه يې خوارړه خوب لره بلا سوه
نيمه شپه يې د کور مخي ته غوغا سوه
څه سړي وه څه د سپيو هم غپا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وار په وار پورته کېدله آوازونه
د ملا مېرمني ونيول غوږونه
پنځه شپږ ځله يې خپل مېړه ټېله کړ
بيا يې کش يو ځل تر لاس بيا تر سږمه کړ
ويل کښېنه د کور مخي ته جنجال دی
هم د سپيو هم سړيو غالمغال دی
زموږ کوځې ته به حتماً وي غله راغلي
يا به څوک وي چا وهلي يا وژلي
ملا غاړي کړې تازه يو څه حيران سو
پر اوږو يې کړ پوستين پسي روان سو
په کوڅه کي څراغ نه و توره شپه وه
شپه د ژمي هم سړه وه هم تياره وه
څو کسان وه په کوڅه کي يې دعوه وه
يو له بله يې وهلي وه جګړه وه
ملا جان ته پته نه وه چي د چا سي
چي د کوم يوه دښمن د چا پر خوا سي
يو او بل ته په خبرو په کيسو سو
په تياره کي د جګړې په خلاصېدو سو
چي ملا کړ ځان تيار د جګړې لور ته
چا پوستين کړ له اوږو ورڅخه پورته
چي هر څه يې شاوخوا پسي نارې کړې
چي يې جوړي سوي سوي غلبلې کړې
مځکه چاک سوه پکښې ورک د ده پوستين سو
د ملا مسکين پر کور باندي ناورين سو
خلک ستړي جګړه خلاصه کراري سوه
په تياره کوڅه کي بيرته خاموشي سوه
چي مېرمني يې آغازي کړې پوښتني
د ملا تر زړه وتلې د غم ستني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویل مه کوه پوښتنه د وګړو
زما پر خوار پوستین جګړه وه د زوی مړو
چي پوستین له منځه ووتی جنګ سوړ سو
بدي ولاړه هر سړی له جنګه موړ سو
په پردي جنګ کي بايللی مي پوستین دی
پر لړمون مي چړې ګرځي زړه مي شین دی
چي ناحقه پردي جنګ ته ورګډ يږي
خپل پوستین به يې د غلو په لاس کي لو يږي
له ملا څخه خو ابدې سوه عورته
اوس ګيله وکړي له غلو که له قسمته

ویرجینیا
13 -3 -2002

د آفتونو مور

څو چرسیان سره راټول وه هر يو سر و په کيسو
په دا منځ کي يوه رېغ کړه کور دي وران سي د شلومبو
که زه هره ورځ پاچا سوم زه به منع کړم شلومبې
لوی دښمن به تر دې نه وي په دنیا کي د نشې
هغه بل باندي را رېغ کړل چي شلومبې له کومه کيږي
زموږ د سر دښمن مستې دي چي شلومبې ځيني جوړيږي
له مستو که مو خالي کړل په دنیا کي وطنونه
نو به سر پر سر نشې وي پوچوو به چلمونه
ها دریم چرسي را رېغ کړه ویل ټول نشه ښکاريږئ
له مستو او له غوړکي او شلومبو څخه بېريږئ
که شیدي پر دنیا نه وي نه مستې نه به شلومبې وي
نه غوړ که به څوک شاربي نه دښمن به د نشې وي
علت ما درته پيدا کړ فکر وکړئ هوښيارانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شیدو چاره په کار ده که نشه نه یاست یارانو
د مجلس په یوه کونج کې بل چرسي و غزېدلی
دې کیسې ته یې تر پایه غوږ نیولی چرت وهلی
ویل اوس راته معلوم سو است چې نشه یاست بې عقلانو
دا څه ګډې وډې وایاست بې خبرو سودایانو
نه شیدې دي نه مستې دي را رواني له آسمانه
نه ویاله له شلومبو ډکه چا لیدلې ده روانه
له غرکې به خلاص نه سئ پر دنیا چې ژوندی غوا ده
دا د هرې بدۍ سر دی دغه زموږ په ځان بلا ده
9-1-2001

د خلکو خولې نه تړلې کیږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندې سپره وه
د مېړه او د مېرمنې مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یونه څه له خوابې په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندې مېرمن وه ډېره ګرانه
یوه ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګورئ دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلګو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بېربړي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کي پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوریدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږ یې سوې یو څو خبري نوري
ویل ښځې ته پیاده سه زه سپرېږم
د دې خلګو له پېغور څخه بېرېږم
چي له کلي څخه ووتو دباندي
زه پیاده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پیاده ښځه روانه سړی سپور سو
په یوه ګړي کي جوړ ورته پېغور سو

ویل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو یې ښځه مړه کړه مخ یې تور دی
جګه ونه سور یې مخ دی اوږې پلني
په مړانه کي کمزوری تر مېرمني
مور او پلار دا خپتور دی نازولی
په خواري یې د لمر مخ نه دی لیدلی
دا له خدایه نه شرمېږي ظالمان دي
په بیابان کي ګیدړان د کور زمریان دي
چي په کور کي وي لوی سوي نازولي
دوی سپاره ښځي پیاده ورسره ځغلي
همېشه د بل په لاس په نس ماړه دي
نه د جنګ دي نه د ننګ تیار خواره دي
چي سړي خبري واوریدې حیران سو
سمدستي له خره راکښته سو روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر د مخه دوی تر شا وهل مزلونه
ویل ګوندي اوس به کم سی پېغورونه
لا یې شل قدمه نه وه اخیستلي
لا د کلي منځ ته نه وه رسېدلي
چي تر غوږ یې سول د خلګو آوازونه
د هلکانو د لویانو ریشخندونه
دا سړی او ښځه دواړه لېونیان دي
خر د مخه دوی پیاده پسي روان دي

که پر پښو یې دی دا اوږد مزل وهلی
نو یې خر د څه دپاره رانیولی
په خندا یوه را ږغ کړله ځوانانو
له عالمه بې خبره هلکانو
دغه خر یې هم ملګری هم رهبر دی
په دښتو کې لار ښوونکی د سفر دی
دوی له خره سره روان ورسره مله دي
که دا خر ورسره نه وي دوی ړانده دي
هم مېړه هم یې مېرمن پر دې سلا سول
له ناکام څخه سپاره د خره پر شا سول
بیا له سره یې شروع خپلې کیسې کړې
ور په زړه یې تېرې تېري خاطرې کړې
ور په یاد یې کړل د خلګو ریشخندونه
پر هر موړ باندې ښکنځل او پېغورونه
چي ناڅاپه یوې ډلې د ځوانانو
له عالمه بې خبره بې کارانو
ویل وګورئ دا څومره ظالمان دي
پر یوه خره سپاره دوه تنه لویان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه زړه سوی لري دا خلک نه زور ېږي
نه له خدای نه له عذاب څخه بېرېږي
نه يې شرم له مخلوقه د دنيا سته
نه په زړه کي يې څه ويره د عقبی سته
که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلکو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېړه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم سفره سوه بېزاره
مېړه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بند ېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا
2002/3/15

شيطاني دعا

دوه ياران سره ملګري وه کلونه
يو يې ژوند يو دسترخوان و يوه خونه
يو يې ټينګ پر عبادت مسلماني و

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل پر وخت به يې کول پنځه لمونځونه
د کال ښې ورځې به تل روژه په خوله و
کله کله يې د شپې کول نفلونه
د پيرانو د شيخانو اخلاص مند و
په هر ښار کې ور معلوم وه زيارتونه
يوه ورځ سهار وختې لاس په دُعا و
لوی څښتن ته يې زاری کړلې خواستونه
ويل خدايه ګناهونه مې معاف کې
ما ته را مه کړې په برخه دوږخونه
دروازې دې د کرم کړه راته خلاصې
دښمنانو ته نصيب کړه دوږخونه
په طاعت مې سپينې کړې درته شپې دې
شپه په ورځ درته کوم عبادتونه
دې وطن کې دلته داسې بندګان دي
چې يې خوښ دي د لمانځه پر وخت خوبونه
نه زما چيغې نه آذان د ملا اورې
ستا پر نوم باندې کاڼه کې دوه غوږونه
په بستر کې يې اوږدې پښې غځولې
دوی به هم د جنت غواړي نعمتونه
پر ځای پروت کړ سر راپورته ويل خوار سې
له خپل خدايه درته غواړه جنتونه
ځه مېلې کوه د حورو په لښکر کې
دربخښلې مې قصرونه کوثرونه
شل جنته او زر حورې دې نصيب سه
خدای ته ولې کوې زموږ شيطانتونه

ويرجينيا
9 -8 -2001

(c) ketabton.com: The Digital Library

تړلې خورجين

يوه ورځ صحرايي ګرځېدی په ښار کې
کرۍ ورځ يې تېره کړې وه بازار کې
چې څه شيان يې په بازار کې رانيوله
سمد ستي يې په خورجين کې قلفوله
تر ماښامه يې ځان ستړی په سودا کړ
دروند خورجين ډک له مالونو يې په شا کړ
ستړی سوی کرۍ ورځ و په مزلونو
په ملا کړوپ سو بوج يې زيات و د مالونو
د بازار له شورماشوره چې ګوښه سو
په اوږو يې سا شړل يو ځای دمه سو
ستړی ځان يې هغه دم خوله خوله سو
صحرايي په خرهاري سو بيده سو
غل ظالم تمامه ورځ په ده پسې و
چې هر ځای و صحرايي دی به هورې و
په کراره يې ترې پورته کړل مالونه
صحرايي ته يې ور پرېښوول خوبونه
نيمه شپه وه چې راويښ سو له خوبونو
ويې نه ليدی خورجين ډک له مالونو
په خواريو چې ګټلي يې پيسې وې
په تنها کې يې لاسونه غبرګې پښې وې
هر څه تللي وه د ده په خوله ايرې وې
ورته پاته د غم پېټي اندېښنې وې
په ژړا سو په نارو سو په بغارو
چوکيدار يې هم خبر سو په چيغارو
يو ناڅاپه ور نه هېر سول ټول غمونه
په خورجين کې يې په ياد سول دوه قلفونه
چې يې ولیدې کیلۍ او خپل جېبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خندا يې سره ټک وهل لاسونه
ويل خلک مې ساده بولي هوښيار يم
زه په عقل کې د غلو د مشر پلار يم
چې کيلي را سره ګرځوم تياره
غل به څنګه کې پيدا خورجين ته لاره
د هغه وطن پر مال به د غلو شپه وي
پر ميدان چې يې پرې ايښې خزانه وي
په ميراث کيلۍ پاتېږي تر نسلونو
نه درک د خزانو وي نه قلفونو

ويرجينيا
2001-8-9

د قدرت نشه

پخوانيو زمانو کې يو لوی ښار و
چېرته ليرې په شنو غرونو کې ايسار و
له نړۍ څخه يې بېل وه عادتونه
له مخلوقه يې جلا وه رواجونه
يو يې دا و له سلګونو رواجونو
پاچهي به هيچا نه کړل په کلونو
نه له پلاره پاتېده پاچهي زوی ته
نه هوس د ميراث پاته کم او لوی ته
په دې ښار کې يې جوړ کړی يو ميدان و
د ښار ټولو اوسېدونکو ته عيان و
هرې درې مياشتې ميدان کې غونډه بدله
د قاضي مخې ته ټول حاضرېدله
لوی قاضي به ګېند را خوشې پر ميدان کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او جارچي به په هغه ګړۍ اعلان کړ

که هر څوک دا ګیند پورته زموږ پاچا دی

پوره دري میاشتي امیر دی زموږ پېشوا دی

چي یې دري میاشتي د قدرت پر تخت تېرېږي

په هغه ورځ به یو لاس ورنه پرې کېږي

شاهدان که د چا ډېر وه د ظلمونو

ترې به سترګه ایستل کېږي په سیخونو

نه دعوه نه بهانه سي څوک منلای

نه یوه ورځ پاچهي سي اوږدېدلای

په دې ښار کي د قدرت لېوني ډېر وه

پاچهۍ لره تر لاس تر سترګه تېر وه

د دوی مخي ته لاسونه پرې کېدله

لا د چا سترګه په سیخ ایستل کېدله

د قدرت ګیند چي به خوشي پر میدان سو

د نیولو په تکل به زوړ او ځوان سو

د قدرت د پاره هر یو تر لاس تېر و

هم د لاس هم یې د سترګي نعمت هېر و

چي په برخه به د هر سړي قدرت سو

چي به پورته څوک پر تخت د سلطنت سو

په غوغا به یې په ښار کي ځوان او زوړ کړ

په دریو میاشتو به یې زړه په خلکو سوړ کړ

پس له وخته به روان و کړه غاړه

چا او چا بایللی لاس او سترګه دواړه

یوه ورځ چي ګیند را خوشي سو میدان ته

جارچي خوله وه سمه کړې و اعلان ته

چي را ټوپ کړله میدان ته یو وګړي

نه یې لاس و نه یې سترګه د زوی مړي

چا پوښتنه ورنه وکړله نادانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته په څه منډې وهې موږ یې له ځانه
په دریو میاشتو کې به لاس درنه اره کړي
یا دې ښایې بله سترګه درړنده کړي
ویل درې میاشتې چې کړې مې نشه ده
لا په زړه کې مې هغه نشه تازه ده
لا هنوز لرم یو لاس او یوه سترګه
د قدرت نشه مې نه پرېږدي تر مرګه
که لاسونه مې پرې کېږي سترګې نه وي
د دریو میاشتو پاچهي به مې په ښه وي
په دریو میاشتو کې به ډېر کم بې لاسونو
ډېرې سترګې به کم کمې له سرونو
چې قاضې وي چې دا ګیند او دا میدان وي
په دې ښار کې داسې ډېر به لېونیان وي

ویرجینیا
9 -1 -2001

یارانه

پخوانیو زمانو کې یو لوی خانو
پر باغونو یې ولاړ نیمې آسمانو
هم سخي و هم باتور هم ښکلی ځوان و
د زړه ډک لکه زمری و پهلوان و
مهربان پر یتیمانو پر خوارانو
پر پوښتنه و حاضر د رنځورانو
په پاللې همېشه مړه او ژوندي وه
په روزلې وه که غم و که ښادي وه
هره شپه یې مجلس تود و د یارانو
له قلا یې و ږغ پورته د سازیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سندري چا ويلې د ده مل و
چي په ښار کي ربابي و د ده خپل و
د چا غوږي وې چمبې په خيراتونو
چا يې وکړلې مېلې پر ذکاتونو
ډلي ډلي ورته ناست غوږه مالان وه
تر څپليو تر ګامونو يې قربان وه
شل او دېرش يې نوکران او مزدوران وه
په سل ګونو يې د مځکو بزګران وه
په دعا يې هم کوچنيان وه هم لويان وه
په پلټنو يې ياران او مخلصان وه
خو هر ګوره نه يې ورور و نه يې پلار و
نه يې زوی په نصيب کړی کردګار و
دري څلور يې واده کړي ارتينې وې
د ګلونو تر ګېډيو ښايستې وې
هره ښځه يې ښايسته وه بې سينګاره
لکه سرو زرغونه وه بې بهاره
خدای نور هر څه ورکړي بې اولاده
زړه يې ډک و لکه زخم له فرياده
خيرات کړي يې پسونه او غوايان وه
نازولي يې پيران او درويشان وه
په دوا يې سترې کړي طبيبان وه
ننګولي يې په ښار کي کوډګران وه
په قسمت کي يې زوی نه و رسېدلی
له اولاد سره خدای نه خندولی
غم او فکر وار په وار ورباندي زور سو
خان رنځور سو پر کور پرېوتی نسکور سو
لا يې تبي وې ملګري د دردونو
چي يې وا اورېدل د لويو تاوانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دریاب کې یې ډوب سوي وه مالونه
په تاوان کې ورنه ولاړل جایدادونه
څو یې خرڅې کړلې مځکې شنه فصلونه
قلاګاني اورشوګاني لوی باغونه
د تاوان له غمه لا پسې رنځور سو
د مرګي په انتظار یې هر تربور سو
ورځ تر بلې یې زور زیات سو د دردونو
طبیبان یې سول عاجز له درملونو
نه اثر کاوه ملا او تعویذونو
نه امید له لویو لویو زیارتونو
آوازه سوه خان له رنځه نه جوړېږي
یا به نن وي یا سبا کار یې خلاصېږي
ناجوړی ته یې عاجزه طبیبان دي
په تعویذ یې ستړې سوي ملایان دي
پر ځواني یې د مرګي لاري سپرې دي
پر فاني دنیا یې پاته یو څو شپې دي
په قلا کې یې نور نه وه هوسونه
نه یاران وه نه مستي نه پایکوبونه
نه له هري خوني پورته آوازونه
نه خوښي وه نه نغمې وې نه رقصونه
نه د خان په کور کې هره ورځ یاران وه
نه په ورځ کې تر ده سل ځله قربان وه
یو اشنای چې تر دا ټولو پر ده ګران و
دا د خان دپاره ځان و هم جهان و
له سهاره تر ماښامه پر مېلمه و
لکه سیوری همېشه به ورسره و
ده به تل ویل که مال دی که مې ځان دی
تروښتنه مې قربان کړی د خپل خان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ژوندی به یم یوه ورځ بې له خانه
خدایه مرګ مي کړې په برخه له آسمانه
خدایه ته مي د خپل یار د بلا سپر کړې
د اجل غشی یې ما ته برابر کړې
خو چي رنغ سو د طبیب چي نه جوړېږي
خان که ژړ وي او که وروسته روانېږي
نو اول ورځخه لیري هغه یار سو
له تربور سره ملګری سو اغیار سو
بیا یې نه وکړه د خان د رنځ پوښتنه
نه یې پل هغې کوڅې ته کړ دننه
په کوڅه کي یې د یار قدم پردی سو
د خان سیوری یې په سترګو کي اغزی سو
خو د خان اجل لا نه و رسېدلی
په تندي کي یې لا مرګ نه و لیکلی
لا یې پاته پر نابوده دنیا شپې وې
لا په برخه یې یو څو خوږې ترخې وې
له بستر ځخه راپورته سو روان سو
بیا په کلي په مالت کي رنغ د خان سو
بیا یې شاته ورپسې خپل نوکران وه
بیا یې خلک په ثنا صفت ګویان وه
زوړ اشنای چېرته له لیري را پیدا سو
خان یې ولیدی له ورایه په خندا سو
ښه سو خدایه چي دي بیرته خان را جوړ کی
په دښمن او رقیبانو مي زړه سوړ کی
خان له یاره په ګیله وکړه پوښتنه
نن دي څرنګه په یاد سوم دروا غجنه
زه دا دوه کاله رنځور ومه ناتوانه
ستا په زړه کي یو ځل تېر نه سوم ناځوانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يار يې خوله کړه ورته خلاصه ويل خانه
په پېغور پېغور مې مه شړه له ځانه
دا دنيا د مړو نه ده د ژوندو ده
چې ژوندي وربانديې ګرځي د هغو ده
طبيبانو ته ژوندی نه وي بللی
ملايانو هديرې ته وي سپارلی
موږ هم نه وي حسابلی په ژوندو کې
ژر يا وروسته مو کتلې هديرو کې
چې له مړو سره ياري کوي نادان دی
بېخبره له قانونه د جهان دی
اوس چې بيرته ژوندی سوی يې زموږ خان يې
په ژوندو کې ترهر چا راباندې ګران يې

ويرجينيا
-3 -2000

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library